

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแนวทฤษฎีการพัฒนาระบบตะวันตก

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

หลังจาก จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้ทำการปฏิวัติและยึดอำนาจจากรัฐบาลในขณะนั้น นโยบายการพัฒนาประเทศมีแนวคิดต่อเนื่องจากแนวนโยบายของรัฐบาลของจอมพล ป.พิบูลสงคราม คือต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ และพัฒนาประเทศไปสู่ความทันสมัย ได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจได้ถูกจัดทําอย่างเป็นระบบ โดยได้รับความช่วยเหลือจากธนาคารโลก สงคณณผู้เชี่ยวชาญมาศึกษาสภาพเศรษฐกิจไทยระหว่างปี พ.ศ.2500-2501 พร้อมเสนอแนวทางการพัฒนาให้แก่รัฐบาลไทยชื่อว่า "A Public Development Program for Thailand" ซึ่ง กฤษ เพิ่มทนจิตร ได้ศึกษาและสรุปข้อเสนอแนะของรายงานดังกล่าวว่า (กฤษ เพิ่มทนจิตร ม.ป.ป.: 32-38) ข้อเสนอแนะนโยบายหรือพื้นฐานทฤษฎีที่นักวิชาการของธนาคารโลกใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจมีรากฐานมาจากทฤษฎีภาวะทันสมัย (Modernization theory) และทฤษฎีเศรษฐศาสตร์คลาสสิกสมัยใหม่ (New-Classical Economics) ซึ่งกำหนดขึ้นมาเพื่อรับใช้จุดมุ่งหมายทางอุดมการณ์ และมีนโยบายมุ่งการขยายตัวของระบบทุนนิยมโลก ทฤษฎีการพัฒนาไปสู่ภาวะความทันสมัยที่มีบทบาทต่อประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายในขณะนั้นคือ แนวคิดลำดับขั้นการพัฒนาเศรษฐกิจ (Stages of Economics Growth) ของ รอสโตว์ (W.W.Rostow) โดยเสนอว่า ทุกประเทศจะต้องมีลำดับขั้นการพัฒนาเหมือนกัน จะแตกต่างกันก็ตรงจะพัฒนาช้าหรือเร็วเท่านั้น ลำดับขั้นการพัฒนาดังกล่าวแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ (1) ขั้นสังคมดั้งเดิม (Traditional Society) ซึ่งถือว่าเป็นความล้าหลังหรือด้อยพัฒนา (2) ขั้นเงื่อนไขที่ต้องเตรียมการก่อนพุ่งทะยาน (Precondition for takeoff) โดยการเร่งสร้างทพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ (Infrastructure) เช่น ไฟฟ้า ถนน สาธารณูปโภคอื่นๆ ฯลฯ (3) ขั้นทะยานขึ้น (Take off) ความด้อยพัฒนาได้ถูกขจัดออก เศรษฐกิจเจริญก้าวหน้าและให้ผลอย่างจำกัด (4) ขั้นหลุดพ้นจากความด้อยพัฒนา (Driveto maturity) ก้าวไปสู่ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และพยายามรักษาความเจริญนั้นให้อยู่ตัว (5) ขั้นนอยดกินดีเหลือใช้ (High mass consumption) (มรว.จันทร์แรม ศิริโชค จันทรทัต ผู้แปล 2508: 6-20) จากแนวคิดลำดับขั้นการพัฒนาเศรษฐกิจจึงถือว่าสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ของประเทศด้อยพัฒนานั้นเป็นสังคมดั้งเดิมโดยธรรมชาติ (Traditiona) เป็นความล้าหลังที่จะต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่ความทันสมัย ด้วยกระบวนการสร้างภาวะทันสมัย (Modernization Process) โดยมีเป้าหมายของการเปลี่ยนแปลงคือรูปแบบเศรษฐกิจ การเมือง สังคมตามแบบอย่างของประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งมีตัวบ่ง

บ่งชี้ความทันสมัยจากรายได้ประชาชาติ ปริมาณผลผลิต การออม การลงทุน อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราการเติบโตของเมือง แต่เนื่องจากประเทศด้อยพัฒนาไม่สามารถกระทำการได้ด้วยตนเองแบบประเทศพัฒนาแล้ว จึงต้องรับความช่วยเหลือจากประเทศที่พัฒนาแล้วเพื่อกระตุ้นให้เกิดความทันสมัยในเวลาอันรวดเร็ว เช่น เงินทุนช่วยเหลือ ผู้เชี่ยวชาญ การถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ ๆ ซึ่งเป็นการกระจายความเจริญระหว่างประเทศในระดับประเทศก็มีการกระจายความเจริญจากเขตเมืองซึ่งถือว่าทันสมัย ไปสู่ชนบท ซึ่งถือว่าเป็นเขตล้าหลัง ดังนั้นแนวคิดของ Rostow ได้มีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อนโยบายการรับความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ และวิชาการของประเทศกำลังพัฒนา ดังจะพิจารณาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ได้ประกาศใช้ไปแล้ว 5 ฉบับ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ด้วยนโยบายของรัฐบาลที่จะพัฒนาประเทศ ในยคนจึงได้มีการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเท่าที่ผ่านมาสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้จัดทำขึ้น เท่าที่ผ่านมาแล้ว 5 แผน ซึ่งแผนฯแต่ละฉบับมีสาระหลักดังนี้

1. แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2504-2509 มีลักษณะเป็นแผนแม่บท (Master Plan) มุ่งด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านก่อสร้างหนพฐานของสังคม (Infrastructure) ส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ เพื่อทดแทนการนำเข้า ซึ่งมีผลต่อกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจระยะยาว ทั้งทางด้านอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม นอกจากนี้ได้รวมแผนการพัฒนาสังคม โดยเฉพาะทางด้านสาธารณสุข ประชาสงเคราะห์ และการสาธารณสุข ส่วนการศึกษาได้มีการจัดตั้งสภาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อกำหนดความรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาควบคู่กันไปกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 1 ดังนั้นในแผนฉบับแรกจึงไม่มีการกำหนดนโยบายและโครงการพัฒนาทางการศึกษาแต่อย่างใด เพียงแต่กำหนดวงเงินเพื่อใช้ในการพัฒนาการศึกษาไว้เป็นยอดรวมเท่านั้น ต่อมาได้มีการปรับปรุงแผนพัฒนาฉบับที่ 1 สำหรับระยะ 2507-2509 โดยได้พิจารณาเห็นว่าการพัฒนาเศรษฐกิจเจริญรวดเร็วมากเท่าโดยอ้อมมีความต้องการกำลังคนที่มีฝีมือสูงมากขึ้น แต่ระบบการศึกษาไม่สามารถผลิตกำลังคนที่สนองความต้องการทางเศรษฐกิจได้เพียงพอ จึงได้เริ่มจัดทำแผนพัฒนากำลังคน เพื่อให้แผนพัฒนาสัมพันธ์กับแผนการศึกษามากยิ่งขึ้น โดยได้กำหนดแนวทาง 2 ประการคือ

1. ความต้องการกำลังคนที่จะใช้ทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในระยะ 15 ปีข้างหน้า โดยเน้นหนักไปในด้านความต้องการนักเรียนสำเร็จชั้นมัธยมศึกษา โดยเฉพาะอาชีวศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องปรับปรุงทั้งคุณภาพและปริมาณ

2. ในชั้นอุดมศึกษา ความต้องการจะเน้นหนักไปในด้านการผลิตนักศึกษาในแขนงแพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และวิชาชีพสำคัญ ๆ แขนงต่าง ๆ จำนวนมาก และให้มคุณภาพสูงขึ้น

2. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2510-2514) โดยสาระสำคัญ ยังคงเป็นการสืบทอดงานจากแผนพัฒนาฉบับที่หนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการสร้างทนพื้นฐานของสังคมเน้นความสัมพันธ์ของการพัฒนาสังคมให้ทัดเทียมกับการพัฒนาการเศรษฐกิจ จึงได้มีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาให้เด่นชัดขึ้น โดยยึดแผนพัฒนาฯ กาลังคน รวมทั้งเน้นความสำคัญของภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทของเอกชนในการพัฒนาอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม บริการต่าง ๆ สนับสนุนให้ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลและ เอกชนให้มากยิ่งขึ้น ส่งเสริมการพัฒนาส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น การพัฒนาชนบท ทั้งนี้ โดยการให้ความสำคัญในเรื่อง การจัดการศึกษาภาคบังคับเป็นอันดับแรกและจะ ได้เน้นหนักในการผลิตกำลังคนระดับกลาง ทั้งใน ด้านปริมาณและคุณภาพ เพื่อสนองความต้องการทางเศรษฐกิจ ส่วนกำลังคนในระดับสูงจะ เพิ่ง เล็ง เฉพาะสาขาที่ประ เเทศมีความต้องการมาก จัดตั้งการศึกษาระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้ ได้สัดส่วนกับประชาชนด้วย

ความต้องการกำลังคนระดับสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่จัดว่าสำคัญ เช่น สาขา วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ แพทยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เป็นต้น รัฐบาลจะสนับสนุนใน การยกระดับมาตรฐานการอุดมศึกษา ส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยและสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย ได้มีโอกาส ให้บริการทางวิชาการแก่สังคมมากขึ้น เพื่อที่จะ ให้บริการกระจายไป ได้ทั่วทั้งประเทศ จะตั้งและ ขยายมหาวิทยาลัยในภาคต่างๆสำหรับจำนวนนักศึกษาใน สาขาวิชาสังคมศาสตร์นั้นปริมาณนักศึกษา จะ เพิ่มขึ้นในอัตราต่ำกว่าสาขาวิทยาศาสตร์ เพื่อให้สนองนโยบายและความต้องการกำลังคนใน ปัจจุบัน นอกจากนี้จะเป็นการช่วยให้คณะวิชาต่าง ๆ ที่สอนวิชาเหล่านี้ได้มีโอกาสปรับปรุงคุณภาพ การสอนและยกระดับคุณภาพของอาจารย์

3. แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2515-2519) เน้นการปรับปรุง โครงสร้างทางเศรษฐกิจและขยายขีดความสามารถของการผลิต และเพิ่มรายได้ให้สูงเพื่่อมง การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ชัดปัญหาความ ไม่สมดุลของการพัฒนาที่ก่อให้เกิดความแตกต่าง ในด้านรายได้เพิ่มมาตรการกระจายรายได้ สร้างโอกาสให้ประชาชนได้รับ ประ โยชน์จากบริการชนพุนฐานทาง เศรษฐกิจและสังคม พัฒนาอาชีพ ไปสู่ประชาชนชนบท

สำหรับด้านการศึกษารัฐมีความมุ่งหมายให้พลเมืองทุกคนได้รับการศึกษาตามควร แก่เอกัตภาพ เพื่อเป็นพลเมืองดี มีความรู้ความสามารถที่จะประกอบอาชีพและหาผลประโยชน์ แก่ประเทศชาติ

4. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2520-2524) มุ่งฟื้นฟู เศรษฐกิจของประเทศหลังจากที่ซบเซาลงหลังจากแผนพัฒนาฉบับที่ 3 สามารถขยายกำลังผลิต การลงทุน และการเสริมสร้างการมีงานทำ โดยมุ่งรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในประเทศ ลดช่องว่าง ในฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคมในหมู่ประชาชนให้น้อยลง ปรับปรุงคุณภาพของประชากร

เพิ่มการจ้างงานภายในประเทศ บรรณะและปรับปรุงการบริหารทรัพยากรหลัก ป้องกันการเกิด
 ความเสื่อมโทรมจนเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมสนับสนุนกำลังคนในระดับกลางและระดับ
 สูงในสาขาวิชาที่จำเป็นและเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งกระจายโอกาส
 ทางการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น

5. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) นโยบาย
 ในแผนฯ 5 ถือว่าเป็น "แผนนโยบาย" ที่มีคามชัดเจนพอที่จะแปลงไปสู่ภาคปฏิบัติ โดยเน้น
 การบริหารโครงสร้างเศรษฐกิจมากกว่าการมุ่งขยายอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เน้น
 ความสมดุลในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม มุ่งการกระจายรายได้และความเจริญไปสู่ส่วนภูมิภาค
 แก้ไขปัญหาความยากจนของชนบท โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมาย การบริหารงานรักษาความมั่นคงของ
 ชาติ เน้นการแปลงแผนลงไปสู่ภาคปฏิบัติ ปฏิรูปขบวนการวางแผนการจัดหางบประมาณแผ่นดินและ
 การระดมความร่วมมือจากภาคเอกชนทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการศึกษา ส่งเสริมการผลิตกำลัง
 คนในระดับสูงที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะด้านสาธารณสุข และวิทยาศาสตร์
 เทคโนโลยีและการพลังงานและชลประทานผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาที่มีแนวโน้มของอัตราการว่างงานสูง

จากการวิเคราะห์สาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยภาพรวม
 จะพบว่า แผนพัฒนาฯ ทั้ง 5 ฉบับ มีสาระสำคัญให้เห็นชัดว่าเป็นผลผลิตแนวความคิดและรูปแบบ
 การพัฒนาแบบตะวันตก ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาคงอยู่บนพื้นฐานทางทฤษฎีการพัฒนาแบบทันสมัย
 และแนวความคิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแบบนีโอคลาสสิก สาระสำคัญของยุทธศาสตร์การ
 พัฒนาแบบตะวันตกคือให้ความสนใจกับอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เน้นบทบาทของรัฐใน
 การส่งเสริมระบบเศรษฐกิจเสรี ส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ เปิดรับการลงทุน เทคโนโลยี
 วิชาการ ความรู้และวัฒนธรรมของประเทศที่พัฒนาแล้วเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม นอกจากนี้ ยังมุ่ง
 สร้างโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ โดยการกักเงินและขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ
 (วิวัฒน์ชัย อรรถการ 2529: 15-17) แนวทางนผลต่อการศึกษาวินิจฉัยเศรษฐกิจตามรูปแบบ
 ของตะวันตกพร้อมกันไป

ความช่วยเหลือจากต่างประเทศ

หลังจากที่สหรัฐอเมริกาได้ลงนามให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศไทยในปี พ.ศ. 2493
 องค์การและมูลนิธิต่างๆ ของอเมริกาได้ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศไทยด้านต่าง ๆ อย่างต่อ
 เนื่อง เช่น มูลนิธิฟอร์ด ยูซอม ร็อกก เฟลโล ในทันทีจะกล่าวเฉพาะองค์การและมูลนิธิที่มีส่วน
 ให้ความช่วยเหลือแก่วิชาการเศรษฐกิจ สังคมศึกษาด้านงบประมาณ การศึกษา และผู้เชี่ยวชาญ
 ชาญดังนี้

1. มลนิธิร็อกกีเฟลเลอร์ ประเทศไทยได้รับความสนใจจากมลนิธิร็อกกีเฟลเลอร์ มาตั้งแต่หลังสงครามโลก ครึ่งที่สอง แต่ขณะนั้นรัฐบาลไทย ได้ร่วมมือกับรัฐบาลอเมริกาในการพัฒนา ด้านการแพทย์อยู่ จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2506 มลนิธิมีความสนใจที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศไทยมากขึ้น ดร. ฮาร์ริอาร์ ประธานมลนิธิ ได้มีโอกาสมาประเทศไทยและ เข้าพบนายกรัฐมนตรีพร้อมทั้ง ได้ปรึกษาหารือถึงความสนใจที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศไทย และได้เสนอความช่วยเหลือ 4 สาขาด้วยกัน คือ การค้นคว้าศึกษาด้านเกษตรศาสตร์ แพทยศาสตร์ โภชนาการ รวมทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ต่อมานายกรัฐมนตรีได้แต่งตั้งคณะผู้แทนฝ่ายไทย ซึ่งประกอบด้วย พ.อ. เนตร เขมะโยธิน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน มจ. จักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์ เป็นที่ปรึกษา ผู้แทน 3 สาขา คือ สาขาเกษตร สาขาการแพทย์ สาขาวิทยาศาสตร์และโภชนาการ และสาขาเศรษฐกิจและสังคม รวม 10 คน คณะผู้แทนทั้งสองฝ่าย ได้ร่วมกันร่าง Memorandum of understanding ต่อมาได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจอันดีต่อกัน เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2507 สำระสำคัญเพื่อให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคและวิชาการแก่สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา 4 สาขาวิชา คือ สาขาเกษตรศาสตร์ สาขาแพทยศาสตร์ สาขาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิทยาศาสตร์และโภชนาการ โดยมีพลเอกเนตร เขมะโยธิน ได้รับอนุมัติเป็นผู้ลงนามในฐานะผู้แทนรัฐบาลไทย และ ดร. ฮาร์ริอาร์ ประธานมลนิธิเป็นผู้ลงนามในฐานะผู้แทนมลนิธิ ต่อมาได้มีการปรับปรุงคณะกรรมการฝ่ายไทยในการเจรจาขอรับความช่วยเหลือให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพราะการให้ความช่วยเหลือของมลนิธิเป็นการช่วยเหลือแบบให้เปล่าไม่ต้องจ่ายเงินสมทบ ไม่ต้องมีการลงนามในสัญญาต่อกัน และเน้นทางด้านการศึกษาในระดับอุดมศึกษา หลังจากการได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจอันดีต่อกันแล้ว เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2507 มลนิธิก็ได้ให้ความช่วยเหลือแก่คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในการพัฒนาคณะอย่างต่อเนื่อง

(กระทรวงการพัฒนการแห่งชาติ 2510:249-250)

2. มลนิธิฟอร์ด มีความสัมพันธ์กับประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2507 รัฐบาลไทยได้เริ่มดำเนินการทาบทามขอความร่วมมือทางวิชาการจากมลนิธิฟอร์ด เพื่อจัดตั้งสถาบันการพัฒนาบริหารแห่งชาติ จากการเจรจากันเป็นเวลาเกือบ 2 ปี มลนิธิฟอร์ดได้ตกลงให้ความร่วมมือแก่โครงการจัดตั้งสถาบันดังกล่าว มีชื่อเป็นทางการว่า สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ซึ่งเป็นโครงการแรกที่มลนิธิฟอร์ดให้ความช่วยเหลือ ทั้งงบประมาณ ทุนฝึกอบรมอาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญ ความช่วยเหลือจากมลนิธิฟอร์ดมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง ในการพัฒนาการศึกษาระดับสูงของประเทศ

(กระทรวงการพัฒนาแห่งชาติ 2510:252, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2529:25-28)

3. มลนิธิฟลไบรท์ มลนิธิฟลไบรท์จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2488 โดยการเสนอแนะของวิศิษฏ์ นายเจ วิลเลียม ฟลไบรท์ ทั้งนี้เนื่องจากในระยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สหรัฐอเมริกามีของเหลือใช้ ในการสงครามตกค้างอยู่ในประเทศที่ต้องต่อสู้กับฝ่ายปรบักษ์มากมาย ของเหลือใช้ในการสงครามเหล่านี้ ได้แก่ ยุธสัสมัการะต่าง ๆ ข้อเสนอแนะของนายฟลไบรท์ก็คือ ให้จำหน่าย

ของเหลือใช้ในการสงครามแก่ประเทศที่ต้องการซื้อ โดยใช้เงินตราของประเทศนั้น ๆ เป็นมูลค่าสิ่งของที่ซื้อได้ และเงินที่ได้จากการนี้จะนำไปใช้เป็นทุนการศึกษา หรือเพื่อแลกเปลี่ยนการศึกษาระหว่างประเทศต่าง ๆ กับสหรัฐอเมริกา รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้เห็นชอบด้วยตามร่างกฎหมายซึ่งรวบรวมขึ้นตามความคิดเห็นของนายพล ไบรท์ และอนุมัติให้นำออกใช้เป็นกฎหมายได้เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2489 กฎหมายนี้เรียกว่ากฎหมายพล ไบรท์ เพื่อเป็นเกียรติแก่ผู้ให้ข้อเสนอแนะความเห็นดังกล่าวมาแล้ว และได้จัดตั้งมูลนิธิขึ้น เรียกว่า มูลนิธิพล ไบรท์ เพื่อบริหารกิจการให้เป็นตามข้อความในสัญญา

3.1 การดำเนินงานของมูลนิธิ เมื่อสหรัฐอเมริกาประกาศใช้กฎหมายพล ไบรท์แล้ว มีประเทศต่าง ๆ ลงนามร่วมสัญญาพล ไบรท์กับสหรัฐอเมริกาเป็นจำนวนถึง 20 ประเทศด้วยกัน ประเทศไทยได้ลงนามในสัญญาพล ไบรท์เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2493 มูลนิธิได้จัดตั้งสำนักงานของมูลนิธิขึ้นในประเทศต่าง ๆ ที่ร่วมลงนามรับความช่วยเหลือตามสัญญาพล ไบรท์ สำหรับประเทศไทยมีมูลนิธิมีสำนักงานตั้งอยู่ที่ เลขที่ 80 ถนนสาทรเหนือ พระนคร มูลนิธิพล ไบรท์ในประเทศไทยที่รัฐบาลแต่งตั้ง 4 คน ซึ่งรองอธิบดีกรมวิเทศสหการร่วมในคณะกรรมการการด้วย และกรรมการชาวอเมริกันที่เอกอัครราชทูตแต่งตั้ง 4 คน ส่วนการให้ความช่วยเหลือของมูลนิธิไม่ว่าจะเป็นในรูปการแลกเปลี่ยนการศึกษาก็ตาม สำนักงานมูลนิธิแต่ละประเทศมีหน้าที่พิจารณาสอบสวนการสมัครของผู้เสนอขอรับทุนความช่วยเหลือ แล้วแนะนำต่อไปยังคณะกรรมการคณะหนึ่งในสหรัฐอเมริกา ซึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการให้ทุนศึกษาต่างประเทศ" อันเป็นคณะกรรมการที่รัฐบาลสหรัฐอเมริกาดำเนินการให้เงินทุนแก่ผู้สมัครขอรับทุนจากประเทศต่าง ๆ รวมตลอดถึงการให้ความช่วยเหลือในรูปอื่น ๆ ตามนโยบายของมูลนิธิด้วย

3.2 การให้ความช่วยเหลือในปัจจุบัน มูลนิธิมีนโยบายตามโครงการแลกเปลี่ยนการศึกษาระหว่างรัฐบาลสหรัฐอเมริกาและรัฐบาลไทยดังนี้ คือ

3.2.1 ให้ทุนการศึกษาที่รวมทั้งค่าเล่าเรียนและค่าเดินทาง ไปกลับ (Full Grant) แก่ผู้ได้รับปริญญาตรีในประเทศไทยแล้ว เพื่อไปศึกษาต่อชั้นปริญญาโทในสหรัฐอเมริกา โดยไม่จำกัดสาขาวิชา

3.2.2 ให้เฉพาะค่าเดินทางไปและกลับจากประเทศไทย-สหรัฐอเมริกา แก่ผู้สำเร็จชั้นปริญญาตรีและจะไปศึกษาต่อในสหรัฐอเมริกา ทั้งที่เป็นทุนส่วนตัวและทุนความช่วยเหลือประเภทอื่น ๆ ที่ไม่ออกค่าเดินทางให้ด้วย เช่น ทุนสตรีอุดมศึกษา ทุนอานันทมหิดล และทุนพัทธิพอย เป็นต้น

(ทุนและค่าเดินทางดังกล่าวทั้ง 2 ข้อนี้ ผู้สมัครจะต้องผ่านการสอบแข่งขันทั้งข้อเขียนและสัมภาษณ์)

3.2.3 ให้ทุนเฉพาะครูปฏิบัติงานประมาณ 6-7 เดือน ซึ่งให้ทั้งค่าเดินทางและค่าใช้จ่ายอย่างเพียงพอ ผู้ที่จะสมัครรับทุนจะต้องให้เจ้าสังกัด คือ กรมสามัญศึกษา และกรมพลศึกษา เสนอชื่อให้สมัครเข้ารับทุน

3.2.4 ใ้ทุนแก่นักเรียนพยาบาลที่เรียนดีในโรงพยาบาลมิชชั่น กรุงเทพฯ และโรงพยาบาลแมคคอมิค เชียงใหม่ แห่งละ 10 ทน ตามโครงการ Nurse Program (Four-year Program Leading to R.N. 1959-1964)

3.2.5 ใ้ทุนแก่อาจารย์และนักศึกษาชาวอเมริกาเข้ามาสอนและค้นคว้า ในประเทศไทย (กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ 2510:255-256)

ความช่วยเหลือดังกล่าว สะท้อนให้เห็นบทบาทและอิทธิพลของต่างประเทศที่มีต่อการ ศึกษา เศรษฐศาสตร์อย่างชัดเจน ตั้งแต่การส่งคนไปศึกษา ผูกอบรม ใ้ไปทำงาน ส่งผู้เชี่ยวชาญ มาช่วยสอน มาช่วยปรับปรุงหลักสูตร เพราะหากไม่มีความช่วยเหลือเราก็ไม่ได้รับโอกาสพัฒนาคน ในรูปการ ไปศึกษาฝึกอบรมในประเทศพัฒนาแล้วเพื่อรับความรู้ใหม่ ๆ

การศึกษาวิชา เศรษฐศาสตร์ ในยุคพัฒนาประเทศ

โดยที่ใ้ได้มีการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2504-2509 เพื่อ พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยคำนึงถึงการประสานงานการศึกษาและเศรษฐกิจให้สัมพันธ์ควบ คู่กันไป (สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี 253:73-74) โดยเฉพาะในช่วงครึ่งแผนแรก นอกจากวง เงินสำหรับการศึกษาแล้วก็ไม่ได้กำหนดเป้าหมายเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ต่อมาในช่วงครึ่งแผนหลัง ได้มีการปรับแผนฯ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา ได้ดำริ จะขยายการศึกษาระดับสูง ไปยังส่วนภูมิภาคต่างๆ ด้วยการจัดตั้งมหาวิทยาลัยในภาคต่าง ๆ ขึ้น มี การจัดตั้งแผนวิชาและวางหลักสูตรให้เหมาะสมกับการพัฒนาประเทศ เพราะแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่สอง ได้เน้นหนัก ไปในการต้องการใ้กำลังคนในวิชาการเฉพาะด้านระดับ สูง การผลิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาใ้ได้ปริมาณและคุณภาพในแขนงวิชาที่สอดคล้องกับนโยบาย การพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ เช่น วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ แพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สถิติและคณิตศาสตร์ ดังนั้น ในยุคพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในช่วงแผนพัฒนา เศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ได้ขยายโอกาสการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเฉพาะสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ดังนี้

ตารางที่ 7 หน่วยงานที่จัดการเรียนการสอนเศรษฐศาสตร์ในเขตพัฒนาพิเศษ

ปี พ.ศ.	พัฒนาการของการสอนวิชาเศรษฐศาสตร์
2507	จัดตั้งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เปิดสอนหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ ในคณะสังคมศาสตร์
2509	จัดตั้งสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เปิดสอนหลักสูตรพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ
2509	เปิดสอนหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาการคลัง ในคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2512	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เปิดสอนหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาคภาษาอังกฤษ โดยได้รับความช่วยเหลือจากมูลนิธิร็อกเกิ้ลเฟลเลอร์
2513	จัดตั้งคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2514	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ประกาศใช้ระบบหน่วยกิต
2515	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยประกาศใช้ระบบหน่วยกิต
2516	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ปรับปรุงหลักสูตร
2521	คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีการปรับปรุงโครงสร้างและรายวิชาของหลักสูตร
2526	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้มีการปรับปรุงโครงสร้าง

1. การจัดตั้งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2507 เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกในส่วนภูมิภาคตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประกอบด้วยคณะที่เปิดสอนครั้งแรกคือ คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ม.ป.ป.: 196-197) เฉพาะคณะสังคมศาสตร์ได้เปิดสอนหลักสูตรเพื่อให้ปริญญาเพียง 3 หลักสูตรคือ หลักสูตรสาขาวิชาภูมิศาสตร์ หลักสูตรวิชาสังคมวิทยา-มานุษยวิทยา หลักสูตรสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ต่อมา มหาวิทยาลัยได้ขยายงานครบทุกคณะรวม 13 คณะ ครอบคลุมกลุ่มแพทยศาสตร์และสาธารณสุข กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสังคมศาสตร์ กลุ่มเกษตรศาสตร์ ทั้งระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา

2. จัดตั้งสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2509 เพื่อสร้างนักบริหารที่มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาประเทศ อันเป็นจุดมุ่งหมายและนโยบายของรัฐบาล ทั้งในทางบริหารราชการ บริหารธุรกิจ การพัฒนาเศรษฐกิจ และการสถิติประยุกต์ รวมทั้งการให้บริการ

ด้านการวิจัย การฝึกอบรม บรรณาธิการพัฒนา ปัจจุบัน สถาบันได้เปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาโทในสาขารัฐประศาสนศาสตร์ สาขาบริหารธุรกิจ สาขาสถิติประยุกต์ สาขาพัฒนาการ เศรษฐกิจ สาขาพัฒนาสังคม และระดับปริญญาเอกในสาขาการบริหารการพัฒนา สาขาประชากร และการพัฒนา โดยได้รับความช่วยเหลือจากองค์การระหว่างประเทศ ซึ่งได้แก่ มลนิธิฟอร์ด เป็นจำนวนเงิน 18,560,000บาท กำหนดระยะเวลาสองปี และจะมีการต่ออายุสัญญาความช่วยเหลืออีกครั้งละ 2 ปี ประมาณ 3-4 ครั้ง

3. สภาการศึกษาแห่งชาติได้อนุมัติให้จัดตั้งแผนกวิชาการศึกษา คณะรัฐศาสตร์ จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี 2509 และเปิดสอนหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษา ต่อมา ในปี 2513 ได้นำแผนกวิชาการศึกษา คณะรัฐศาสตร์และแผนกวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์ และการบัญชีมารวมกันแล้วยกฐานะขึ้นเป็นคณะ เศรษฐศาสตร์ โดยมีเหตุผลว่าวิชาเศรษฐศาสตร์ เป็นวิชาสำคัญ และมีความจำเป็นในการวางแผนพัฒนาประเทศ ประเทศไทยยังขาดแคลนบัณฑิตในสาขานี้ (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 47 ตอนที่ 73 3 สิงหาคม 2513: หน้า 7)

4. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้รับความช่วยเหลือจากมลนิธิร็อกกัฟเฟิลเลอร์ โดยส่งผู้เชี่ยวชาญและคณาจารย์ชาวอเมริกันมาร่างหลักสูตรปริญญาโทเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาอังกฤษ เป็นหลักสูตรที่เป็นรากฐานและกว้าง มุ่งให้มีมาตรฐานทัดเทียมต่างประเทศ (สัปดาห์พิมพ์ เกิดที่ 2512: 1-5)

จากพัฒนาการดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นการเติบโตของการสอนวิชาเศรษฐศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาของประเทศ โดยส่วนหนึ่งได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ซึ่งการพัฒนาดังอยู่บนพื้นฐานเศรษฐศาสตร์กระแสหลัก

หลักสูตรและการสอน

การจัดหลักสูตรระดับปริญญาตรีเศรษฐศาสตร์ในเขตพัฒนาประเทศของคณะ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ยังคงใช้หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ ปี 2502 ซึ่งกำหนดรายวิชาที่ศึกษาแบบคงที่ นักศึกษามีโอกาสเลือกน้อย จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2507 อาจารย์ป่วย อังภากรณ ได้มาดำรงตำแหน่งคณบดีคณะ เศรษฐศาสตร์ จึงได้เริ่มปฏิรูปรงานที่สำคัญในคณะคือ การปรับปรุงหลักสูตร ปริญญาตรีและการผลิตอาจารย์ (นภาพร เรื่องสกล และคณะ บรรณาธิการ 2530: 321-323) โดยการขอความช่วยเหลือจากมลนิธิร็อกกัฟเฟิลเลอร์ จัดส่งศาสตราจารย์มาช่วยปฏิบัติงานประจำ คณะ เศรษฐศาสตร์ 5 ท่าน คือ Dr. James L. Murphy, Dr. K. Laurence Chang, Dr. Joseph D. Coppock, Dr. James C. Ingram, Dr. William A. McCleary ซึ่งเป็น ศาสตราจารย์วิชาเศรษฐศาสตร์ชั้นนำของสหรัฐอเมริกา เช่น Pennsylvania State University และ North Carolina University (บันทึกคณะ เศรษฐศาสตร์ ที่ 193/2512 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2512 เรื่อง มลนิธิร็อกกัฟเฟิลเลอร์จะส่งศาสตราจารย์มาช่วยปฏิบัติงานราชการ ประจำคณะ เศรษฐศาสตร์ รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก) จึงได้เริ่มมีการพิจารณาปรับปรุง

หลักสูตร โดยได้รับความช่วยเหลือจากศาสตราจารย์พิเศษจากต่างประเทศที่มาปฏิบัติราชการใน
 คณะเศรษฐศาสตร์ การปรับปรุงหลักสูตรครั้งนี้ได้มีการแบ่งออกเป็น 4 สาขาวิชา คือ สาขา
 ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ สาขาสถิติเศรษฐกิจ สาขาการเงินการคลัง และสาขาเศรษฐศาสตร์ประยุกต์
 หลักสูตรยังมีลักษณะกำหนดวิชาเรียนแบบตายตัว แต่เปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถมีวิชาเลือกได้
 ในชั้นปีที่ 4 และมีเนื้อหาของวิชาเศรษฐศาสตร์มากขึ้น (ปรากฏตามเอกสารหลักสูตร ปี 2510)
 ต่อมาในปี 2514 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้มีการประกาศใช้ระบบการศึกษาแบบหน่วยกิต คณะ
 เศรษฐศาสตร์จึงได้มีการปรับปรุงหลักสูตรปรากฏตามคู่มือการศึกษาปี 2516 โดยมีโครงสร้างของ
 หลักสูตร 132 หน่วยกิต แบ่งเป็น (1) วิชาพหุฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัย 36 หน่วยกิต
 (2) วิชาของสาขาเศรษฐศาสตร์บังคับ 12 หน่วยกิต (3) วิชาเอกสาขาเศรษฐศาสตร์ไม่น้อย
 กว่า 30 หน่วยกิต (4) วิชาเลือก 6 หน่วยกิต จนกระทั่งในปี 2523 ได้มีการศึกษาสำรวจข้อมูล
 เกี่ยวกับนักศึกษาที่สำเร็จในปีการศึกษา 2521-2522 ตามความเห็นของบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตเพื่อเป็น
 ข้อมูลปรับปรุงการเรียนการสอนในคณะเศรษฐศาสตร์ (ลิลี โกศัยยานนท์ และพรพมล สันตมณีรัตน์
 2523: 1-5) และผลของการสำรวจได้นำมาสู่การปรับปรุงการกำหนดจำนวนหน่วยกิตของ
 หมวดวิชาพหุฐานทั่วไป หมวดวิชาเศรษฐศาสตร์และหมวดวิชาเลือกเสรี ให้ความยืดหยุ่นมากกว่า
 หลักสูตรปี 2526 ดังตารางเปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและ
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรคณะ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กับ
คณะ เศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หลังจากได้ใช้ระบบหน่วยกิตแล้ว
หน่วย: หน่วยกิต

หมวด	ปี พ.ศ.	คณะ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์		คณะ เศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
		2516	2526	2513	2521
1.หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป		36	30	35	49
2.หมวดสาขาเศรษฐศาสตร์		60	54	-	-
- หลักเศรษฐศาสตร์		12	12	-	-
- เศรษฐกิจประเทศไทย		-	3	-	-
- วิชาเฉพาะ		-	18	-	-
- สัมมนา		48	3	-	-
- วิชาเลือก		-	18	-	-
3.หมวดพื้นฐานเศรษฐศาสตร์		-	-	74	54
- คณิตศาสตร์สถิติ		-	-	20	12
- หลักเศรษฐศาสตร์พื้นฐาน		-	-	54	39
- วิทยานิพนธ์		-	-	-	3
4.หมวดวิชาเอกสาขา เศรษฐศาสตร์		30	33	-	-
- คณิตศาสตร์สถิติ		12	9	-	-
- วิชาโท หรืออื่น ๆ		18	24	-	-
5.หมวดวิชาเฉพาะ		-	-	20	21
6.หมวดวิชาเลือกเสรี		6	15	8-12	9
				(บังคับเลือก)	(ไม่น้อยกว่า)
					ไม่น้อยกว่า
รวม		132	132	139-141	130

หมายเหตุ 1. หลักสูตรคณะ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นหลักสูตรที่
ปรับปรุงจากหลักสูตรปี 2510 เพื่อให้เป็นระบบหน่วยกิตที่สมบูรณ์

2. การจัดทำหลักสูตรปี พ.ศ.2513 ของคณะ เศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะกรรมการร่างหลักสูตรดำเนินการสร้างหลักสูตรตามนโยบายของมหาวิทยาลัยที่จะปรับระบบการศึกษาของมหาวิทยาลัยเป็นระบบหน่วยกิต (ชมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญ, สัมภาษณ์)
- ที่มา 1. คู่มือนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประจำปี 2516, คู่มือการศึกษา ชั้นปริญญาตรี 2526 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. เอกสารการจัดตั้งคณะ เศรษฐศาสตร์ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2513)
3. เอกสารหลักสูตรปริญญา เศรษฐศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี2521

สำหรับรายละเอียดรายวิชาในหมวดสาขา เศรษฐศาสตร์ จะ ได้แสดงรายละเอียดไว้ใน ตารางที่ 9 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และตารางที่ 10 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ พ.ศ.2510	หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ พ.ศ.2516	หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ พ.ศ.2526
1 ศ201 ก หลักสูตร 1	1 ศ211 หลักสูตร 1	1 ศ211 หลักสูตร 1
2 ศ201 ข หลักสูตร 2	2 ศ212 หลักสูตร 2	2 ศ212 หลักสูตร 2
3 ศ301 ทฤษฎีราคาและวิภาคกรรม	3 ศ311 ทฤษฎีราคาและวิภาคกรรม	3 ศ311 ทฤษฎีราคาและวิภาคกรรม
4 ศ302 ทฤษฎีรายได้และ การทำงาน	4 ศ312 ทฤษฎีรายได้และ การทำงาน	4 ศ312 ทฤษฎีรายได้และ การทำงาน
5 ศ303 การเงินและการธนาคาร	แบ่งหมวดวิชาเฉพาะออก 8 สาขา	5 ศ460 เศรษฐกิจประเทศไทย
6 ศ303 สถิติเศรษฐศาสตร์และ สังคม	1 <u>หมวดทฤษฎีเศรษฐศาสตร์และ ประวัติศาสตร์เศรษฐศาสตร์</u>	6 <u>สัมมนาวิชาเอกที่เลือก</u> เนื่องจากหลักสูตรปี 2526 มีความยืดหยุ่นมากในหมวด วิชาเฉพาะทางเศรษฐศาสตร์ เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เลือก เรียนตามความสนใจ โดย นักศึกษาต้องเลือกศึกษาวิชา ในระดับ 400 ที่ลงท้ายด้วย หมวดเลข 1 หรือ 2 อย่างน้อย
7 ศ401 เศรษฐศาสตร์ระหว่าง ประเทศ	1.1 ศ313 เศรษฐศาสตร์สถาบัน	3 หมวด รวมไม่ต่ำกว่า 18 หน่วยกิต ในหมวดวิชาดังต่อไปนี้
8 ศ402 การคลัง	1.2 ศ314 ระบบเศรษฐกิจ เปรียบเทียบ	1 <u>หมวดเศรษฐศาสตร์การเมือง</u>
9 ศ431 ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ	1.3 ศ315 เศรษฐศาสตร์สังคมนิยม	1.1 ศ300 ประวัติแนวคิดทาง เศรษฐศาสตร์
10 ศ403 เศรษฐศาสตร์การเกษตร	1.4 ศ411 เศรษฐศาสตร์สวัสดิการ	1.2 ศ301 ระบบเศรษฐกิจ เปรียบเทียบ
11 ศ404 การพัฒนาการเศรษฐกิจ	1.5 ศ412 ประวัติศาสตร์เศรษฐศาสตร์	1.3 ศ401 เศรษฐศาสตร์ การเมือง 1
12 ศ403 เศรษฐศาสตร์การเกษตร	1.6 ศ418 สัมมนาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ และประวัติศาสตร์เศรษฐศาสตร์	1.4 ศ402 เศรษฐศาสตร์ การเมือง 2
<u>วิชาเลือก</u>	2 <u>หมวดคณิตเศรษฐศาสตร์ และเศรษฐมิติ</u>	
ศ 408 สัมมนาปัญหาเศรษฐกิจ ปัจจุบัน (หรือ)	หมวด ก คณิตเศรษฐศาสตร์	
ศ 409 การวิจัยนอกสถานที่หรือ ฝึกงาน	2.1 ศ325 คณิตศาสตร์เศรษฐศาสตร์	
แบ่งหมวดวิชาเฉพาะออกเป็น 4 สาขา	2.2 ศ428 สัมมนาเศรษฐกิจการเงิน	
1 สาขาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ ให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติม คือ	2.3 ศ422 คณิตเศรษฐศาสตร์	
	2.4 ศ428 สัมมนาคณิตเศรษฐศาสตร์ และเศรษฐมิติ	
	หมวด ข เศรษฐมิติ	
	2.1 ศ236 พิชคณิตสเนียร์ และ สมการอนุพันธ์	

ตารางที่ 9 (ต่อ)

หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ พ.ศ.2510	หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ พ.ศ.2516	หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ พ.ศ.2526
1.1 คส 301 แคลคูลัสขั้นสูง	2.2 ศ328 เศรษฐมิติเบื้องต้น	1.5 ศ409 สัมมนาเศรษฐศาสตร์ การเมือง
1.2 คส 302 พีชคณิตเชิงเส้น	2.3 ศ425 เศรษฐมิติ 1	2 <u>หมวดทฤษฎีเศรษฐศาสตร์</u>
1.3 ศ 432 คณิตเศรษฐศาสตร์ เบื้องต้น	2.4 ศ426 เศรษฐมิติ 2	2.1 ศ305 เศรษฐศาสตร์กับ กฎหมาย
2 สาขาวิชาสถิติเศรษฐกิจ ให้ เรียนรายวิชาเพิ่มเติม คือ	2.5 ศ428 สัมมนาคณิตศาสตร์และ เศรษฐมิติ	2.2 ศ411 เศรษฐศาสตร์ วิเคราะห์ 1
2.1 คส304 ทฤษฎีความน่าจะเป็น	3 <u>หมวดเศรษฐศาสตร์การเงิน</u>	2.3 ศ412 เศรษฐศาสตร์ วิเคราะห์ 2
2.2 คส305 การวิเคราะห์ความ แปรปรวน	3.1 ศ 330 การเงินและ การธนาคาร	2.4 ศ419 สัมมนาทฤษฎี เศรษฐศาสตร์
2.3 คส401 สถิติคณิตศาสตร์	3.2 พบ341 สถาบันและ ตลาดการเงิน	3 <u>หมวดเศรษฐศาสตร์ปริมาตร</u>
3 สาขาการเงินและการธนาคาร ให้ เรียนรายวิชาเพิ่มเติม คือ	3.3 พบ346 หลักการลงทุนและ การวิเคราะห์หลักทรัพย์	3.1 ศ320 คณิตเศรษฐศาสตร์ เบื้องต้น
3.1 บธ341 การบริหารธุรกิจ	3.4 ศ 431 ทฤษฎีและนโยบาย การเงิน	3.2 ศ421 คณิตเศรษฐศาสตร์ 1
3.2 บธ342 การเงินธนาคาร	3.5 ศ 438 สัมมนาเศรษฐกิจ การเงิน	3.3 ศ422 คณิตเศรษฐศาสตร์ 2
3.3 ศ 435 รายได้ประชาชาติ และบัญชีสังคม	4 <u>หมวดเศรษฐศาสตร์การคลัง</u>	3.4 ศ428 สัมมนาคณิต เศรษฐศาสตร์
3.4 ศ 431 วิเคราะห์งบการเงิน	4.1 ศ 341 สถาบันการคลัง	3.5 ศ325 เศรษฐมิติเบื้องต้น
3.5 เลือก 1 วิชา จาก	4.2 ศ 441 การคลัง : เสถียรภาพ และการเจริญเติบโต	3.6 ศ425 เศรษฐมิติ 1
ศ434 การภาษีอากร	4.3 ศ 442 การคลัง : การจัดสรร และการกระจาย	3.7 ศ426 เศรษฐมิติ 2
ศ432 การบัญชีธนาคาร	4.4 ศ448 สัมมนาเศรษฐศาสตร์ การคลัง	3.8 ศ429 สัมมนาเศรษฐมิติ
ศ433 การธนาคารพาณิชย์	5 <u>หมวดเศรษฐศาสตร์ระหว่าง ประเทศ</u>	4 <u>หมวดเศรษฐศาสตร์การเงิน</u>
4 สาขาเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ ให้ เรียนรายวิชาเพิ่มเติม คือ	5.1 ศ 350 เศรษฐศาสตร์ระหว่าง ประเทศ	4.1 ศ330 การเงินการธนาคาร เบื้องต้น
4.1 บธ341 การบริหารธุรกิจ		4.2 ศ431 เศรษฐศาสตร์ การเงินการธนาคาร
4.2 ศ303 การเงินและการ ธนาคาร		4.3 ศ432 ทฤษฎีและนโยบาย
4.3 วิชาเลือก		
4.4 วิชาเลือก ตามที่คณะกำหนด		

ตารางที่ 9 (ต่อ)

หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ พ.ศ.2510	หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ พ.ศ.2516	หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ พ.ศ.2526
	5.2 ศ 351 เศรษฐศาสตร์ภูมิภาค เบื้องต้น	การเงิน
	5.3 ศ 451 เศรษฐศาสตร์การเงิน ระหว่างประเทศ	4.4 ศ439 สัมมนาเศรษฐศาสตร์ การเงิน
	5.4 ศ 452 ทฤษฎีการค้าระหว่าง ประเทศ	5 <u>หมวดเศรษฐศาสตร์การคลัง</u>
	5.5 ศ 458 สัมมนาเศรษฐศาสตร์ ระหว่างประเทศ	5.1 ศ340 เศรษฐศาสตร์การคลัง เบื้องต้น
6 <u>หมวดเศรษฐศาสตร์การพัฒนา</u> <u>และ เศรษฐศาสตร์การเกษตร</u>		5.2 ศ441 เศรษฐศาสตร์การคลัง ว่าด้วยรายจ่ายรัฐบาล
6.1 ศ 361 ปัญหาของประเทศ กำลังพัฒนา		5.3 ศ442 เศรษฐศาสตร์การคลัง ว่าด้วยรายรับของรัฐบาล
6.2 ศ 362 เศรษฐศาสตร์ การเกษตร		5.4 ศ443 นโยบายการคลัง
6.3 ศ 364 เศรษฐกิจของประเทศ ในเอเชีย		5.5 ศ449 สัมมนาเศรษฐศาสตร์ การคลัง
6.4 ศ 365 เศรษฐกิจประเทศญี่ปุ่น		6 <u>หมวดเศรษฐศาสตร์ระหว่าง</u> <u>ประเทศ</u>
6.5 ศ 461 ทฤษฎีและนโยบายการ พัฒนาเศรษฐกิจ 1		6.1 ศ350 เศรษฐศาสตร์ระหว่าง ประเทศ
6.6 ศ 462 ทฤษฎีและนโยบายการ พัฒนาเศรษฐกิจ 2		6.2 ศ451 ทฤษฎีและนโยบาย การค้าระหว่างประเทศ
6.7 ศ 463 เศรษฐกิจของ ประเทศไทย		6.3 ศ452 เศรษฐศาสตร์การเงิน ระหว่างประเทศ
6.8 ศ 468 สัมมนาเศรษฐศาสตร์ การพัฒนา		6.4 ศ459 สัมมนาเศรษฐศาสตร์ ระหว่างประเทศ
		7 <u>หมวดเศรษฐศาสตร์การพัฒนา</u>
		7.1 ศ261 ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย

ตารางที่ 9 (ต่อ)

หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ พ.ศ.2510	หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ พ.ศ.2516	หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ พ.ศ.2526
	7 <u>หมวดเศรษฐศาสตร์</u> <u>ทรัพยากรมนุษย์</u>	7.2 ศ263 หลักและวิธีการสหกรณ์
	7.1 ศ 371 ประชากรและกำลังคน	7.3 ศ360 เศรษฐศาสตร์การพัฒนา เบื้องต้น
	7.2 ศ 372 แรงงานและ แรงงานสัมพันธ์	7.4 ศ362 เศรษฐศาสตร์ภูมิภาค เบื้องต้น
	7.3 ศ 474 เศรษฐศาสตร์การศึกษา	7.5 ศ363 เศรษฐศาสตร์ทรัพยากร
	7.4 ศ 478 สัมมนาเศรษฐศาสตร์ ทรัพยากรมนุษย์	7.6 ศ364 เศรษฐกิจประเทศใน เอเซีย
	8 <u>หมวดเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม</u> <u>และ เศรษฐศาสตร์การขนส่ง</u>	7.7 ศ365 เศรษฐกิจประเทศญี่ปุ่น
	8.1 ศ 383 เศรษฐศาสตร์การ เหมืองแร่	7.8 ศ366 เศรษฐกิจประเทศ สังคมนิยม
	8.2 ศ 481 เศรษฐศาสตร์วิสาหกิจ และสาธารณูปโภค	7.9 ศ367 พัฒนาชนบทไทย 1
	8.3 ศ 482 เศรษฐศาสตร์การขนส่ง	7.10 ศ368 พัฒนาชนบทไทย 2
	8.4 ศ 484 เศรษฐศาสตร์	7.11 ศ461 เศรษฐศาสตร์การพัฒนา: ทฤษฎีและนโยบาย
	อุตสาหกรรม	7.12 ศ462 เศรษฐศาสตร์การพัฒนา: เรียนจากภาคปฏิบัติ
	8.5 ศ 488 สัมมนาเศรษฐศาสตร์	7.13 ศ469 สัมมนาเศรษฐศาสตร์
	อุตสาหกรรมและ เศรษฐศาสตร์การขนส่ง	การพัฒนา
		8 <u>หมวดเศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์</u>
		8.1 ศ370 เศรษฐศาสตร์ทรัพยากร เบื้องต้น
		8.2 ศ471 เศรษฐศาสตร์ทรัพยากร มนุษย์ 1
		8.3 ศ472 เศรษฐศาสตร์ทรัพยากร มนุษย์ 2
		8.4 ศ479 สัมมนาเศรษฐศาสตร์ ทรัพยากรมนุษย์

ตารางที่ 9 (ต่อ)

หลักสูตรเศรษฐศาสตร์
พ.ศ.2510

หลักสูตรเศรษฐศาสตร์
พ.ศ.2516

หลักสูตรเศรษฐศาสตร์
พ.ศ.2526

9 หมวดเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม

9.1 ศ380 เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม
เบื้องต้น

9.2 ศ384 เศรษฐศาสตร์ขนส่ง
เบื้องต้น

9.3 ศ481 เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม

9.4 ศ482 การดำเนินงานอุตสาหกรรม

9.5 ศ483 เศรษฐศาสตร์การพัฒนา
อุตสาหกรรม

9.6 ศ484 เศรษฐศาสตร์ขนส่ง

9.6 ศ489 สัมมนาเศรษฐศาสตร์
อุตสาหกรรม

10 หมวดเศรษฐศาสตร์การเกษตร

10.1 ศ390 หลักเศรษฐศาสตร์
การเกษตร

10.2 ศ491 การผลิตและนโยบาย
การผลิตทางการเกษตร

10.3 ศ492 การตลาดราคาและ
นโยบายทางการเกษตร

10.4 ศ493 สถาบันและสินเชื่อ
การเกษตร

10.5 ศ499 สัมมนาเศรษฐศาสตร์
การเกษตร

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ.2513 กับ ปี พ.ศ.252

หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ 2513	หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ 2521
<u>วิชาบังคับ</u>	<u>วิชาบังคับ</u>
1 EC 101ab หลักเศรษฐศาสตร์ 1	1 611-101 หลักเศรษฐศาสตร์ 1
2 EC 140ab ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ	2 611-102 หลักเศรษฐศาสตร์ 2
3 EC 201ab หลักเศรษฐศาสตร์ 2	3 611-201 ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค
4 EC 240ab มนุษย์และทรัพยากรธรรมชาติ	4 611-202 ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค
5 EC 241ab เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ	5 611-321 ระบบเศรษฐกิจเปรียบเทียบ
6 EC 301ab เศรษฐศาสตร์วิเคราะห์	6 612-111 วัฒนาการเศรษฐกิจ
7 EC 302ab การเงินและการธนาคาร	7 612-211 เศรษฐกิจไทย
8 EC 303ab การคลังสาธารณะ	8 615-104 คณิตศาสตร์สำหรับนักเศรษฐศาสตร์ 1
9 EC 341ab ระเบียบวิธีวิจัยทางเศรษฐศาสตร์	9 615-108 คณิตศาสตร์สำหรับนักเศรษฐศาสตร์ 2
10 EC 421ab การพัฒนาเศรษฐกิจ	10 615-214 สถิติสำหรับนักเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น
11 EC 401ab เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ	11 615-218 สถิติเศรษฐศาสตร์
12 EC 442ab ปัญหาเศรษฐกิจประเทศไทย	12 612-224 พัฒนาการเศรษฐกิจ
13 EC 441ab ภาคนิพนธ์วิชาเอก	13 612-327 ปัญหาการพัฒนาในเอเชียและแปซิฟิก
<u>วิชาเอก</u>	14 613-331 เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ
คณะ เปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกวิชาเอก	15 614-217 การคลังสาธารณะ
ได้ 3 หมวด ดังนี้	16 614-227 เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร
1 <u>หมวดเศรษฐศาสตร์ทฤษฎี</u>	17 615-351 เศรษฐมิตีเบื้องต้น
1.1 EC 311ab หลักนโยบายเศรษฐศาสตร์	18 611-400 ระเบียบวิธีวิจัย
1.2 EC 331ab คณิตเศรษฐศาสตร์	<u>วิชาเอก</u> นักศึกษาต้องเลือกสาขาวิชาเอกจาก
1.3 EC 443ab ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ	หมวดวิชา เป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต
1.4 EC 421ab นโยบายการค้าระหว่างประเทศ	และ ให้เลือกจากหมวดวิชาอื่นอีก ไม่น้อยกว่า
1.5 EC 412ab นโยบายการเงินการธนาคาร	6 หน่วยกิต รวมไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต
2 <u>หมวดเศรษฐศาสตร์พัฒนาการ</u>	1 <u>หมวดวิชาเศรษฐศาสตร์ทฤษฎี</u>
2.1 EC332ab สถิติเศรษฐศาสตร์	1.1 611-351 คณิตเศรษฐศาสตร์ I
	1.2 611-352 คณิตเศรษฐศาสตร์ II

ตารางที่ 9 (ต่อ)

หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ 2513	หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ 2521
2.2 EC321ab บัญชีรายได้ประชาชาติ	1.3 611-401 การศึกษาบทความด้านทฤษฎีเศรษฐศาสตร์
2.3 EC442ab ทฤษฎีความเจริญเติบโตเศรษฐกิจ	1.4 611-411 เศรษฐศาสตร์สวัสดิการ
2.4 EC423ab โปรแกรมการพัฒนาเศรษฐกิจ	1.5 611-412 ทฤษฎีความจำเริญทางเศรษฐกิจ
2.5 EC424ab ปัญหาการพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศไทยเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	1.6 611-414 ประวัติความคิดทางเศรษฐกิจ
	1.7 611-416 ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์สังคมนิยม
	1.8 611-418 หัวข้อเฉพาะในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ทฤษฎี
3 หมวดเศรษฐมิติ	2 หมวดวิชาเศรษฐศาสตร์พัฒนาการ
3.1 EC331ab คณิตเศรษฐศาสตร์	- สาขาเศรษฐศาสตร์พัฒนาการ
3.2 EC332ab สถิติเศรษฐศาสตร์	2.1 612-402 การศึกษาบทความด้านเศรษฐศาสตร์พัฒนาการ
3.3 EC431ab เศรษฐศาสตร์เชิงปริมาณ	2.2 612-415 เศรษฐศาสตร์ชนบท
3.4 EC432ab คณิตศาสตร์และการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์	2.3 612-417 เศรษฐกิจการเปลี่ยนแปลงทางเทคนิควิทยา
3.5 EC433ab เศรษฐมิติเบื้องต้น	2.4 612-421 วัฒนาการระบบเศรษฐกิจไทย
	2.5 612-422 เศรษฐศาสตร์ภูมิภาค
4 วิชาเลือกจากกระบวนวิชาต่อไปนี้ 2-3 วิชา	2.6 612-432 ลักษณะทางสังคมของการพัฒนา
4.1 EC343ab เศรษฐมิติการขนส่ง	2.7 612-424 ทฤษฎีและนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ
4.2 EC342ab สถาบันการเงินในประเทศ	2.8 612-426 เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์และกำลังคน
4.3 CA351ab มานุษยวิทยา	2.9 612-428 การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
4.4 EC446ab บริหารรัฐกิจกับการพัฒนาเศรษฐกิจ	2.10 612-429 หัวข้อเฉพาะในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์พัฒนาการ
4.5 EC444ab เศรษฐศาสตร์แรงงาน	- สาขาเศรษฐศาสตร์แรงงานและแรงงานสัมพันธ์
4.6 EC445ab เศรษฐศาสตร์การเกษตร	2.11 612-462 การศึกษาบทความด้านเศรษฐศาสตร์แรงงานและแรงงานสัมพันธ์

ตารางที่ 9 (ต่อ)

หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ 2513	หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ 2521
	2.12 612-461 หัวข้อเฉพาะ ในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ แรงงานและแรงงานสัมพันธ์
	2.13 612-462 ประวัติขบวนการกรรมกร
	2.14 612-463 สภาพภาพแรงงาน
	2.15 612-464 กฎหมายแรงงาน
	2.16 612-465 แรงงานสัมพันธ์
	2.17 612-466 การเจรจาต่อรองร่วม
	2.18 612-467 จิตวิทยาอุตสาหกรรม
	3 <u>หมวดวิชาเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ</u>
	3.1 613-431 เศรษฐศาสตร์การลงทนระหว่างประเทศ
	3.2 613-403 การศึกษาบทความด้านเศรษฐศาสตร์ ระหว่างประเทศ
	3.3 613-432 ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ
	3.4 613-433 นโยบายการค้าระหว่างประเทศ
	3.5 613-435 เศรษฐศาสตร์การเงินระหว่างประเทศ
	3.6 613-436 เศรษฐศาสตร์การรวมตัว
	3.7 613-438 หัวข้อเฉพาะ ในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ระหว่างประเทศ
	3.8 613-439 ความจำเป็นของระบบเศรษฐกิจระหว่าง ประเทศ
	4 <u>หมวดวิชาเศรษฐศาสตร์การเงินและการคลัง</u>
	4.1 614-404 การศึกษาบทความด้านเศรษฐศาสตร์ การเงินและการธนาคาร
	4.2 614-443 การงบประมาณแผ่นดิน
	4.3 614-444 ทฤษฎีและนโยบายทางการเงิน
	4.4 614-446 เศรษฐศาสตร์รัฐวิสาหกิจ
	4.5 614-447 ทฤษฎีการคลังสาธารณะ
	4.6 614-448 สถาบันทางการเงินและการจัดการ

จากตารางที่ 9 และตารางที่ 10 เปรียบเทียบหลักสูตรเฉพาะกระบวนวิชาเศรษฐศาสตร์ของหลักสูตรคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปี พ.ศ.2510, พ.ศ.2516 และ พ.ศ.2526 และจำลองกรรมมหาวิทยาลัย ปี พ.ศ.2513 กับ ปี พ.ศ.2521 พบว่า

1. พัฒนาการของหลักสูตรเฉพาะกระบวนวิชาหรือรายวิชาเอกทางเศรษฐศาสตร์ ทั้ง 3 หลักสูตร มีแนวโน้มของหลักสูตรยืดหยุ่นและกว้างมากขึ้น มีความหลากหลายในสาขาวิชาเอก เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เลือกตามความสนใจ คือ หลักสูตรปี 2510 แบ่งออกเป็น 4 สาขาวิชาเอก ในสาขาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ สาขาสถิติเศรษฐกิจ สาขาการเงินและการธนาคาร สาขาเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ ส่วนหลักสูตรในปี 2516 และ 2526 มีสาขาวิชาเอกให้นักศึกษาเลือก 8 สาขาวิชา และ 10 สาขาวิชาเอกตามลำดับ ดังนี้

หลักสูตรปี 2516	หลักสูตรปี 2526
1. ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์และประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ	1. เศรษฐศาสตร์การเมือง
2. คณิตเศรษฐศาสตร์และ เศรษฐมิติ	2. ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์
3. เศรษฐศาสตร์การเมือง	3. เศรษฐศาสตร์ปริมาณ
4. เศรษฐศาสตร์การคลัง	4. เศรษฐศาสตร์การเงิน
5. เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ	5. เศรษฐศาสตร์การคลัง
6. เศรษฐศาสตร์การพัฒนาและ เศรษฐศาสตร์การเกษตร	6. เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ
7. เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์	7. เศรษฐศาสตร์การพัฒนา
8. เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมและ เศรษฐศาสตร์การขนส่ง	8. เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์
	9. เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม
	10. เศรษฐศาสตร์การเกษตร

สำหรับกระบวนวิชาบังคับทางเศรษฐศาสตร์ หลักสูตรปี 2510 บังคับให้ศึกษาจำนวน 12 กระบวนวิชา คือ วิชาหลักเศรษฐศาสตร์ 1-2 ทฤษฎีราคาและวิภาคกรรม ทฤษฎีรายได้และการจ้างงาน การเงินและการธนาคาร สถิติเศรษฐศาสตร์และการสังคม เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ การคลัง ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ เศรษฐศาสตร์การเกษตร การพัฒนาเศรษฐกิจ เศรษฐกิจประเทศไทย ส่วนหลักสูตรปี 2516 กำหนดวิชาบังคับทางเศรษฐศาสตร์ (core course) จำนวน 4 วิชา คือ หลักเศรษฐศาสตร์ 1-2 ทฤษฎีราคาและวิภาคกรรม ทฤษฎีรายได้และการจ้างงาน แต่หลักสูตรปี 2526 กำหนดวิชาบังคับ 6 วิชา เพิ่มจากหลักสูตรปี 2516 จำนวน 2 วิชา คือ วิชาเศรษฐกิจประเทศไทย และวิชาสัมมนา วิชาเอกที่เลือกศึกษา เป็นที่น่าสนใจกว่าวิชาเศรษฐกิจประเทศไทย เคยเป็นวิชาบังคับในหลักสูตรปี 2510 ครังหนึ่งแล้ว แต่หลักสูตรในปี 2516 กลับมิได้เป็นวิชาบังคับจนกระทั่งในปี 2526 ได้ถูกบรรจุให้เป็นวิชาบังคับอีก ทั้งนี้เนื่องเพราะ ในช่วงก่อนการปรับปรุงหลักสูตรปี 2516 ได้มีอาจารย์จากมหาวิทยาลัยในอเมริกามาประจำคณะเศรษฐศาสตร์ตาม

โครงการความช่วยเหลือของมูลนิธิร็อกกัฟเฟิลเลอร์ พ.ศ. 2510-2514 โดยแต่ละคนจะอยู่ปฏิบัติงาน นานกว่า 2 ปีขึ้นไป ผลัดเปลี่ยนกันมาตลอดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2510-2514 ซึ่งมาช่วยสอนและ ปรับปรุงหลักสูตรของคณะ ให้มีมาตรฐานทัดเทียมกับมหาวิทยาลัยชั้นนำในประเทศสหรัฐอเมริกา ดังรายละเอียดฉบับที่เกี่ยวกับมูลนิธิให้ความช่วยเหลือ โดยจัดส่งศาสตราจารย์มาช่วยปฏิบัติราชการ ประจำคณะฯ

ตามที่มูลนิธิร็อกกัฟเฟิลเลอร์ ได้ให้ความช่วยเหลือคณะ เศรษฐศาสตร์ โดยจัดส่ง ศาสตราจารย์มาช่วยปฏิบัติราชการประจำคณะฯ ในขณะนี้ 4 ท่าน ในจำนวนนี้ 2 ท่าน คือ Dr. James L. Murphy และ Dr. K. Laurence Chang จะครบกำหนดกลับ สหรัฐอเมริกา ประมาณเดือนพฤษภาคม และพฤศจิกายน สกนตามลำดับ

สำหรับปีการศึกษาใหม่นี้ มูลนิธิร็อกกัฟเฟิลเลอร์ ได้ตกลงช่วยเหลือคณะ เศรษฐศาสตร์ เพิ่มขึ้น เพราะทางคณะฯ จะเปิดการศึกษาเป็นภาษาอังกฤษชั้นปริญญาโทขึ้น ดังที่ เคยกราบทูลไว้แล้ว โดยในขั้นแรกนี้ ทางมูลนิธิได้เสนอรายชื่อศาสตราจารย์ 2 ท่าน มาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบที่จะส่งมาประจำในคณะ เศรษฐศาสตร์ คือ

1. Dr. Joseph D. Coppock อายุ 60 ปี มีวุฒิได้รับปริญญา Ph.D. จาก มหาวิทยาลัย Columbia เมื่อปี 1940 เคยทำงานด้านการศึกษาและวิจัย ณ มหาวิทยาลัยหลายแห่งและองค์การทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ของสหรัฐ รวมทั้งเคยเป็น

ผู้แทนสหรัฐในสภาเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติด้วย ปัจจุบันเป็นศาสตราจารย์ อยู่ที่มหาวิทยาลัย Pennsylvania State เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาเศรษฐศาสตร์ ระหว่างประเทศ และทฤษฎีราคา

2. Dr. James C. Ingram อายุ 47 ปี สำเร็จ Ph.D. จากมหาวิทยาลัย Cornell เมื่อปี 1952 เคยมาทำการค้นคว้าวิจัยในประเทศไทย โดยได้รับทุนจาก Social Science Research Council เมื่อปี 1951-1952 และได้เขียนหนังสือ เรื่อง Economic Change in Thailand Since 1850 ซึ่งตีพิมพ์เมื่อปี 1955 และ เคยทำการวิจัยทางเศรษฐกิจของยุโรป เอเชียอาคเนย์ รวมทั้งได้เขียนเรื่อง Thailand's Rice Trade and the Allocation of Resources ในหนังสือ Economic Development of Southeast Asia ซึ่งตีพิมพ์เมื่อปี 1964 เป็น ศาสตราจารย์ทางเศรษฐศาสตร์ที่มหาวิทยาลัย North Carolina ตั้งแต่ปี 1952 เป็นศาสตราจารย์ทางเศรษฐศาสตร์ที่มหาวิทยาลัย North Carolina ตั้งแต่ปี 1952 และเป็นคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยของมหาวิทยาลัย North Carolina ตั้งแต่ปี 1966 จนถึงปัจจุบัน นับว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ และเศรษฐกิจใน เอเชียอาคเนย์ (บันทึก คณะเศรษฐศาสตร์ ที่ 193/2512 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2512)

ส่วนหลักสูตรของคณะ เศรษฐศาสตร์ จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทั้งสองหลักสูตรคือหลักสูตรปี 2513 และหลักสูตรปี 2521 มีลักษณะเช่นเดียวกับหลักสูตรมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คือหลักสูตรปี 2521 มีความยืดหยุ่นมากขึ้น นักศึกษามีโอกาสเลือกวิชาเอกที่สนใจมากขึ้น หลักสูตรปี 2513 มีสาขาวิชาเอกให้เลือก 3 สาขาวิชา ส่วนหลักสูตรปี 2521 มี 5 สาขาวิชา ดังนี้

หลักสูตรปี 2513

1. เศรษฐศาสตร์ทฤษฎี
2. เศรษฐศาสตร์พัฒนาการ
3. เศรษฐมิติ

หลักสูตรปี 2521

1. เศรษฐศาสตร์ทฤษฎี
2. เศรษฐศาสตร์พัฒนาการ
3. เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ
4. เศรษฐศาสตร์การเงินและการคลัง
5. เศรษฐศาสตร์ปริมาณวิเคราะห์

วิชาบังคับทางเศรษฐศาสตร์ของหลักสูตรปี 2526 มีจำนวนรายวิชามากกว่าหลักสูตรปี 2513 แต่หากพิจารณาจำนวนหลักสูตรจากตารางที่ 10 หมวดพื้นฐานเศรษฐศาสตร์ของหลักสูตรปี 2513 มีมากกว่าหลักสูตรปี 2526 ทั้งนี้เป็นเพราะหลักสูตรปี 2513 เป็นหลักสูตรในระบบหน่วยกิตยังไม่สมบูรณ์แบบ เนื่องจากการตั้งคณะเศรษฐศาสตร์และร่างหลักสูตรในปี 2513 เป็นช่วงที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกำลังจะนำระบบหน่วยกิตมาใช้แทนระบบเก่า (ชมเพลิน จันทร์เรืองเพ็ญ, สัมภาษณ์)

2. ดังที่ได้กล่าวไว้ว่าโครงสร้างการจัดหลักสูตรปี 2526 และ 2516 มีความยืดหยุ่นมากกว่าหลักสูตรปี 2510 โดยเฉพาะการกำหนดให้เรียนกระบวนวิชาในสาขาเศรษฐศาสตร์ใหม่กระจายในหมวดวิชาเศรษฐศาสตร์ต่างๆ ทั้ง 8 หมวดของหลักสูตรปี 2516 และจำนวน 10 หมวดของหลักสูตรปี 2526 ซึ่งแนวคิดการจัดหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น และกระจายไปในหมวดวิชาเศรษฐศาสตร์ย่อย ๆ อย่างกว้างขวางนั้นเป็นแนวคิด และรูปแบบวิธีการจัดหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ในประเทศสหรัฐอเมริกา ดังเช่นรายละเอียดของโครงสร้างการจัดหลักสูตรของ University of North Carolina ปีการศึกษา 1985-1987 เปรียบเทียบกับโครงสร้างระเบียบข้อกำหนดของหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2516 และ 2526

โครงสร้างหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ ของ
University of North Carolina

A major in Economics, with social science electives, leading to the B.A. degree consists of 60 hours specified as follows:

1. Mathematics:

Basic Concepts of Mathematics (MAT1101)*	3
Calculus (MAT1120)*	3
Elements of Statistics (MAT1220)...	3
Business Computing (BUS2130).....	3

2. Economics:

Principles of Economics (ECO2101 and 2102)**	6
Microeconomic Analysis (ECO3122)...	3
Macroeconomic Analysis (ECO3123)...	3
Econometrics (ECO3112).....	3
History of Economic Thought (ECO4177).....	3

3. Social Science Electives:

Course work to be selected from at least three of the following disciplines: anthropology, criminal justice, geography, history, political science, psychology, sociology

4. Economic Electives:

To be selected by the student from

โครงสร้างหลักสูตรเศรษฐศาสตร์
ปี 2516 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- (1)วิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัย
(2)วิชาของสาขาเศรษฐศาสตร์
2.1 วิชาบังคับ มีดังนี้ ศ.211 ศ.212 ศ.312
2.2 ระเบียบการกระจายวิชา

ก. ในหมวดวิชา 2 หมวด ต้องศึกษาอย่างน้อย 3 วิชา และใน 3 วิชานั้น วิชาหนึ่งต้องเป็นวิชาในระดับ 400

ข. ในหมวดวิชา 2 หมวด นอกเหนือไปจากหมวดที่เลือกแล้วใน (ก) ต้องศึกษาอย่างน้อย หมวดละ 2 วิชา

ค. ต้องศึกษาอย่างน้อยอีก 6 หน่วยกิตในวิชาเศรษฐศาสตร์

(3) วิชาเอกสาขาเศรษฐศาสตร์

- 3.1 วิชาบังคับ มีดังนี้ ศ.216 ศ.217 ส.216 ส.217

- 3.2 วิชาเลือกอื่น ๆ

ก. ให้นักศึกษาเลือกศึกษาตามข้อบังคับวิชาโทของสาขาใดสาขาหนึ่ง แผนกใดแผนกหนึ่ง นอกจากสาขาเศรษฐศาสตร์

หรือ ข. ให้นักศึกษาเลือกศึกษาอย่างน้อย 18 หน่วยกิต จากสาขาใดสาขาหนึ่ง แผนกใดแผนกหนึ่ง นอกจากสาขาเศรษฐศาสตร์

(4) วิชาเลือกเสรี

นักศึกษาจะต้องเลือกศึกษาวิชาอื่น ๆ ในสาขาใดก็ได้ รวมทั้งสาขาเศรษฐศาสตร์

ที่มา: คู่มือการศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2516

โครงสร้างหลักสูตรเศรษฐศาสตร์
ปี 2526 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

(1) วิชาพื้นฐานทั่วไป

นักศึกษาจักต้องผ่านการศึกษาวชิชาดังต่อไปนี้:

- มธ.152, อ.141, และ อ.142

the 3000 and 4000-level offerings of the Department of Economics..... 15
In computing the grade point average in the major all required courses are included 15

Not more than one grade of D will count toward the specified hours for a major in economics.

No economics course can be repeated more than once to improve the grade in the course.

It is recommended that students who plan to take graduate work in economics take additional work in mathematics and consult with their advisers concerning the recommendation.

MINOR IN ECONOMICS

A minor in Economics requires: 18 semester hours of Economics to include ECO2101, 2102 and either 3125 or 3122, and at least nine hours at the 3000 or 4000-level excluding 3102 and 3103. A minimum GPA of 2.0 is required in the 18 hours.

In computing the grade point average in the minor all required courses are included.

Not more than one grade of D will count toward the specified hours for a minor in economics. No economics course can be repeated more than once to improve the grade in the course.

(2) วิชาในสาขาเศรษฐศาสตร์

2.1 วิชาบังคับ นักศึกษาจะต้องศึกษาวิชาดังต่อไปนี้ ศ.211, ศ.212, ศ.311, ศ.312 และ ศ.460
จะต้องสอบวิชา ศ.311 หรือ ศ.312 ได้ไม่ต่ำกว่าระดับ C

2.2 วิชาเฉพาะหมวด นักศึกษาจะต้องศึกษาวิชาในระดับ 400 ที่ลงท้ายด้วยหมายเลข 1 และ 2 (ยกเว้นหมวดย่อยเศรษฐมิติ จะต้องศึกษา ศ.425 และ ศ.426) ในหมวดวิชาที่นักศึกษาเลือกศึกษาอย่างน้อย 3 หมวดวิชา

2.3 วิชาสัมมนา นักศึกษาจะต้องศึกษาวิชาสัมมนาของหมวดที่นักศึกษาได้เลือกศึกษาใน 2.2 อย่างน้อย 1 วิชา

2.4 วิชาเลือก นักศึกษาจะต้องเลือกศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์อื่น ๆ อย่างน้อย 6 วิชา ทั้งนี้มีวิชาในระดับ 200 (นอกเหนือจาก 2.1) ได้ไม่เกิน 2 วิชา

สำหรับวิชาในสาขาเศรษฐศาสตร์ นักศึกษาจะต้องสอบไล่ได้ค่าระดับเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00

ในการคำนวณค่าระดับเฉลี่ยเพื่อการรับ หากมีการศึกษาซ้ำในวิชาบังคับ ศ.311 หรือ ศ.312 ให้นำครึ่งผลการศึกษาที่สดมาคำนวณ หากมีการศึกษาวิชาเกินกว่ากำหนดไว้เป็นขั้นต่ำในข้อกำหนดหลักสูตรข้อ 2 ให้นำมาคำนวณเฉพาะวิชาเท่านั้นตามขั้นต่ำผลการศึกษาที่สด

(3) วิชานอกสาขาเศรษฐศาสตร์

3.1 วิชาบังคับ นักศึกษาจะต้องศึกษาวิชาต่อไปนี้ ค.216, ส.216 และ ค.217 หรือ ส.217 นักศึกษาอาจศึกษาวิชาต่อไปนี้แทนก็ได้ ค.202, ส.211 และ ค.203 หรือ ส.212

3.2 วิชาเลือก นักศึกษาจะต้องเลือกศึกษาวิชาไม่ต่ำกว่า 24 หน่วยกิต ดังต่อไปนี้

3.2.1 เลือกศึกษาวิชาโทของสาขาใด

ที่มา : University of North Carolina.
Catalog 1985-1987.

Lower-Division Requirements

*Math1802**, 1803. Mathematics for Business and Social Sciences or Math1304**, 1305; Calculus I, II 8

Econ2301 Principles of Microeconomics..... 4

Econ2302 Principles of Macroeconomics..... 4

Stat2010 Elements of Statistics for Business and Economics..... 5

One approved course in Accounting... 4

Total Lower-Division Requirements..25

Upper-Division Requirements

(A) Complete the following courses as soon as possible after the Lower-Division

Requirements have been satisfied:

Econ3000 Micro-Economic theory..... 4

Econ3005 Macro-Economic Theory..... 4

Econ3310 Money and Banking..... 4

Econ4000 Seminar in Micro-Economic Theory..... 4

Econ4495 Administrative Communication 4

(B) Complete 23-24 additional units to include:

(1) Econ4895 Workshop in Economic Research. (Must be taken 3 times, Preferably during the senior year) 3

สาขาหนึ่ง หรือแผนกใดแผนกหนึ่ง นอกเหนือจาก สาขาเศรษฐศาสตร์ หรือ

3.2.2 เลือกศึกษาวิชาจากสาขาใดสาขาหนึ่ง นอกจกสาขาเศรษฐศาสตร์ หรือตามที่คณะ กำหนด

(4) วิชาเลือกเสรี
นักศึกษาจะต้องเลือกศึกษาวิชาในสาขา เศรษฐศาสตร์ และ/หรือวิชานอกสาขาเศรษฐศาสตร์ อื่น ๆ ยกเว้นวิชาพื้นฐานทั่วไปอีกไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต

ที่มา : คู่มือการศึกษาชั้นปริญญาตรี 2526 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- (2) Electives: Choose (a) or (b)
- (a) Five (5) courses in Economics,
but not including Econ3551 or
3552 20
- *(b) Four(4) courses in Economics,
but not including Econ3551 or
3552 16

Plus one(1) course from:

Mgmt3100 Introduction to
Quantitative Methods in
Business(5) 4-5

**Stat3502 Statistical
Inference 1 (4)

Stat4610 Non-parametric Statistical
Methods for the Social Sciences(4)

Total Upper Division Requirements..43-44

Total units in the major68-69

^d
 1177 : California State University
 Catalog 1986-1987.

แสดงให้เห็นชัดว่า โครงสร้างการกำหนดหลักสูตรของมหาวิทยาลัยไทยได้รับอิทธิพลจากโครงสร้างการกำหนดหลักสูตรของมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะการกำหนดวิชาบังคับต้องศึกษา Microeconomic และ Macroeconomic และการเลือกวิชากระจายในหมวดเศรษฐศาสตร์ โดยนักศึกษาต้องเลือกวิชาที่กำหนดตามระเบียบ ทั้งนี้เพื่อบรรลุจุดประสงค์ให้บัณฑิตเศรษฐศาสตร์มีความรู้กว้างขวางขึ้น

3. นอกจากโครงสร้างและข้อกำหนดของหลักสูตรจะมีพื้นฐานมาจากอิทธิพลแนวความคิดแบบอเมริกา ซึ่งเป็นการพิจารณาระดับมหภาคของหลักสูตร ส่วนระดับจุลภาคของหลักสูตรที่สำคัญคือ รายละเอียดของรายวิชา (course description) ก็เป็นแนวทางให้อาจารย์ผู้สอนจัดการเรียนการสอนในกระบวนวิชาดังกล่าวด้วยเนื้อหาสาระอะไรบ้าง ศึกษาทฤษฎีของใคร โดยเฉพาะการแบ่งรายวิชาเป็นเศรษฐศาสตร์จุลภาค และเศรษฐศาสตร์มหภาค ก็ได้รับอิทธิพลการสอนทฤษฎีเศรษฐศาสตร์แบบตะวันตก ดังข้อความ

อิทธิพลของหลักสูตรการสอนวิชาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ตะวันตก ซึ่งเริ่มโดยทฤษฎีจุลภาคและมหภาค ทำให้บัณฑิตนักศึกษารทฤษฎีอย่างละนิดละหน่อย และโอกาสที่จะให้สัมพันธ์กับโครงสร้างทั้งระบบเศรษฐกิจสังคมการเมืองทำได้ยากมาก ข้อสังเกตนี้เป็นเช่นเดียวกับการจัดหลักสูตรการสอนวิชาเศรษฐศาสตร์ในประเทศไทย ตั้งแต่ระดับปริญญาตรี (ไพโรจน์ วงศ์วานานท์ 2523: 5)

และจากการศึกษาเปรียบเทียบรายละเอียดของวิชาหลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค ที่ใช้สอนอยู่ในมหาวิทยาลัยไทย กับมหาวิทยาลัยในอเมริกา คือ Massachusetts Institute of technology University of North Carolina จะพบว่า เนื้อหาของหลักเศรษฐศาสตร์จุลภาคมีเนื้อหารายวิชาที่คล้ายคลึงกันเช่น ศึกษาทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค (Theory of Consumer behavior) ทฤษฎีการผลิตและต้นทุนการผลิต (Production and Costs) คลายภาพทั่วไปและเศรษฐศาสตร์สวัสดิการ (General Equilibrium and Welfare Economics) รายละเอียดปรากฏดังนี้

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบรายละเอียดวิชาหลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค
ของมหาวิทยาลัยไทย คือ จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กับ
มหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา คือ แมสซเซตเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยนอร์ทแคโรไลนา

มหาวิทยาลัยไทย	มหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา
<p><u>คณะเศรษฐศาสตร์ จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</u> 611-201 ทยุฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค ขอบเขตและวิธีการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ ตลอดจนการสร้างโมเดลต่าง ๆ บทบาทของกลไก ราคาในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ในระบบเศรษฐกิจ การศึกษาเรื่องของอุปสงค์ อุปทาน การวิเคราะห์ พฤติกรรมของผู้บริโภค ตลอดจนการประยุกต์ทฤษฎี ดังกล่าว ทฤษฎีการผลิต การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต โครงสร้างของตลาด ลักษณะต่าง ๆ การวิเคราะห์ และการประเมินผลทฤษฎีหน่วยธุรกิจในตลาด ลักษณะ ต่าง ๆ ที่กล่าวถึง การกำหนดราคาปัจจัยการผลิตทั้ง ในตลาดแข่งขันสมบูรณ์ และในตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ การวิเคราะห์ดุลยภาพทั่วไปและการศึกษาเศรษฐศาสตร์ สวัสดิการ รวมตลอดถึงการศึกษากรณีตัวอย่างต่าง ๆ ที่น่าสนใจ</p>	<p><u>Massachusetts Institute of Technology</u> 14.04 Intermediate Microeconomic Theory Basic theory of consumer behavior, production and costs, partial equilibrium analysis of pricing in competitive and monopolistic markets, general equilibrium welfare and capital. Term 1:M.J. Simon Term 2:E.S. Maskin</p>
<p><u>คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์</u> ศ.311 ทยุฎีราคาและวิภาคกรรม ศึกษาทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค วิเคราะห์ทฤษฎีแห่ง ความพอใจเท่ากัน โดยเน้นเรื่องการบริโภคข้าม เวลา ทฤษฎีต้นทุน สารสนเทศและตลาดที่มีการเสี่ยง ทฤษฎีการผลิตและต้นทุนการผลิต สาเหตุที่เกิดบริษัท โครงสร้างและพฤติกรรมของตลาดประเภทต่าง ๆ การกำหนดราคาปัจจัยในตลาดปัจจัยต่าง ๆ ดุลยภาพ ทั่วไป และเศรษฐศาสตร์สวัสดิการเบื้องต้น</p>	<p><u>University of North Carolina</u> ECO3122 Microeconomics Analysis (3) Prerequisite ECO2101 and 2102 and MAT1120 Microeconomic Analysis with emphasis on consumer theory and the theory of Production. Resource allocation and the determination of optimum output and pricing by firm operating under various market structure. Distribution and welfare theories.</p>

สำหรับวิชาหลักเศรษฐศาสตร์มหภาค จากการศึกษาเปรียบเทียบกันระหว่างมหาวิทยาลัยไทย และมหาวิทยาลัยสหรัฐอเมริกา พบว่า เนื้อหาของหลักเศรษฐศาสตร์มหภาค มีรายละเอียดวิชาที่คล้ายคลึงกัน เช่น รายได้ประชาชาติ(National) การรักษาสถียรภาพและความเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ (Stabilization and Growth) รายละเอียดปรากฏดังนี้

ตาราง 12 เปรียบเทียบรายละเอียดวิชาหลักเศรษฐศาสตร์มหภาค ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กับ มหาวิทยาลัยคอนเนล มหาวิทยาลัยคาร์โลไลนา

มหาวิทยาลัยไทย	มหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา
<p>คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 611-202 ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค ครอบคลุมถึงการวิเคราะห์การกำหนดรายได้ประชาชาติ ผลผลิต การจ้างงาน และระดับราคา การศึกษาทฤษฎีของกลุ่มคลาสสิก และเคนส์ และยังพิจารณาผลของปัจจัยต่าง ๆ เช่น อุปสงค์ของผู้บริโภค และอุปสงค์ต่อการลงทุน อุปทานของเงิน อัตราดอกเบี้ย นโยบายการเงินและการคลังของรัฐบาลที่มีต่อการจ้างงาน และระดับราคา และความสัมพันธ์เกี่ยวกับทฤษฎีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ</p>	<p><u>Cornell University</u> 312 Intermediate Macroeconomic Theory Fall, spring, or summer. 4 credits. Prerequisites: Economics 101-102 or permission of instructor. The theory of national income determination and economic growth in alternative models of the national economy is introduced. The interaction and relation of aspects of these models of empirical aggregate economic analysis is examined.</p>
<p>คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศึกษาหลักเศรษฐศาสตร์ทั่วไปทางด้านรายได้ประชาชาติ พฤติกรรมส่วนรวมของการบริโภค การออม การไหลบ่าของรัฐบาล สถาบันการเงิน ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ การผันผวนของรายได้ประชาชาติ ตลอดจนนโยบายการรักษาเสถียรภาพของเศรษฐกิจ</p>	<p><u>University of North Carolina</u> ECO312 Macroeconomic Analysis(3) Prerequisites ECO2101 and 2101 and MAT1120 Analysis economics aggregates with inflation, Unemployment, and income determination Keynesian, Classical, Monetarist, and supply side models.</p>

ที่มา : 1. คู่มือนักศึกษาชั้นปริญญาตรี 2526 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, เอกสารหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตร์บัณฑิต ปี 2521 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. University of North Carolina, Catalog 1985-1987.

3. Cornell University Announcement, course of study 1985-1986.

อาจารย์ผู้สอนและตำรา

การเรียนการสอนของคณะ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ยังอาศัยอาจารย์ผู้สอนซึ่งเป็นข้าราชการกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ เนื่องจากไม่มีนโยบายสร้างอาจารย์ใหม่ อาจารย์ประจำยังมีน้อย คือในปี 2507 มีอาจารย์เพียง 4 คน (ชาญวิทย์ เกษตรศิริ 2527:283) ดังนั้นในปี พ.ศ.2508 คณะเศรษฐศาสตร์ได้เริ่มโครงการผลิตอาจารย์ประจำ โดยได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิร็อกกัฟเฟิลเลอร์ ทั้งนี้เนื่องจากบันทึกความเข้าใจอันดีต่อกัน (MOU) วันที่ 22 กันยายน 2507 และการติดต่อขอความช่วยเหลือจากอาจารย์บวญ อังภากรณัม ซึ่งดำรงตำแหน่งคณบดีคณะ เศรษฐศาสตร์ในขณะนั้น การขอความช่วยเหลือจากร็อกกัฟเฟิลเลอร์ (Rockefeller Foundation) เป็นไปตามโครงการพัฒนาคณะ เศรษฐศาสตร์ ซึ่งได้แก่

1. โครงการผลิตอาจารย์ประจำ โดยที่คณะ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้จัดตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2493 การเรียนการสอนอาศัยอาจารย์พิเศษ ซึ่งเป็นข้าราชการสังกัดกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ที่เคยศึกษาวิชา เศรษฐศาสตร์จากต่างประเทศเป็นหลัก โดยตลอด การใช้อาจารย์พิเศษที่มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชา เศรษฐศาสตร์ย่อมก่อให้เกิดผลดีแก่นักศึกษา คือได้รับความรู้เนื้อหาทางวิชา เศรษฐศาสตร์ และจากประสบการณ์ของอาจารย์พิเศษในการประยุกต์เนื้อหา แต่ก็มีข้อจำกัดในเรื่อง เวลาที่จะให้นักศึกษาเข้าพบเพื่อซักถาม หรือให้ปรึกษาเนื้อหาวิชาที่สงสัย จนกระทั่งในปี พ.ศ.2507 เมื่ออาจารย์บวญ อังภากรณัม มาเป็นคณบดี ได้พยายามปรับปรุงและพัฒนาคณะ โดยการขอความช่วยเหลือทางวิชาการจากมูลนิธิร็อกกัฟเฟิลเลอร์ โดยการส่งผู้เชี่ยวชาญมาอบรมอาจารย์ เศรษฐศาสตร์ในคณะ และส่งอาจารย์ชาวอเมริกันมาช่วยสอนในคณะ

ดังนั้นในปี พ.ศ.2508 คณะ เศรษฐศาสตร์ได้เปิดรับสมัครสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภายในประเทศ โดยการสอบคัดเลือก เพื่อเป็นอาจารย์ผู้ช่วยเป็นรุ่นแรก จำนวน 13 คน อาจารย์ผู้ช่วยทั้งหมดได้รับการอบรมจากอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญของมูลนิธิร็อกกัฟเฟิลเลอร์ ที่มาช่วยสอนในคณะ ต่อมาอาจารย์ทั้ง 13 คน ได้มีโอกาสศึกษาคณะระดับปริญญาโท ปริญญาเอก ด้วยทุนมูลนิธิร็อกกัฟเฟิลเลอร์ ในรุ่นแรกที่ได้รับทุนนี้ ปัจจุบันยังคงเป็นอาจารย์ในคณะ เศรษฐศาสตร์ จำนวน 10 คน นอกจากการผลิตหรือสร้างอาจารย์จากผู้สำเร็จปริญญาตรีแล้ว ยังได้รับบุคคลซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกที่ได้รับทุนอื่น ๆ มาเป็นอาจารย์ในคณะอีก แต่มีจำนวนไม่มาก (ทวี หมั่นนิกร สัมภาษณ์ 21 ตุลาคม 2529)

สำหรับมูลนิธิร็อกกัฟเฟิลเลอร์ ก็ได้สนับสนุนและให้ทุนแก่อาจารย์ในคณะ หรือผู้ที่มา เป็นอาจารย์เมื่อสำเร็จการศึกษา ไปศึกษาปริญญาโท-เอก สาขา เศรษฐศาสตร์อย่างต่อเนื่อง จนถึงปัจจุบัน มีอาจารย์ของคณะ เศรษฐศาสตร์ที่ได้เคยได้รับทุนมูลนิธิร็อกกัฟเฟิลเลอร์มีจำนวน 29 คน จากจำนวนอาจารย์ทั้งหมด 102 คน ดังในตาราง

ตารางที่ 13 จำนวนอาจารย์คณะ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ที่ได้รับทุนการศึกษาระดับปริญญาโท/เอก หรือ โท-เอก
จำแนกตามประเภทที่ ได้รับ

ประเภท	จำนวน	ร้อยละ
รอกก เฟลเลอร์	29	28.5
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	8	7.8
อัสเวสเซ็นเตอร์	5	4.9
เนเธอร์แลนด์	3	2.9
มลนิธิอื่น ๆ	3	2.9
หนอน ๆ	16	15.7
ส่วนตัว	38	37.3
	102	100

หมายเหตุ จำนวนอาจารย์รวม อาจารย์ที่ลาออกและ โอนย้าย ไปสถาบันอื่น
ที่มา : 1. กองการเจ้าหน้าที่ ทบวงมหาวิทยาลัย
2. คณะ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3. ข้อมูลระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2529-มกราคม 2530

จากตารางพบว่า จำนวนอาจารย์คณะ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มี
จำนวน 29 คน ที่ได้รับทุนการศึกษาของมลนิธิรอกกเฟลเลอร์ ไปศึกษาระดับปริญญาโท/เอก
มหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 28.5 ของอาจารย์ทั้งหมดใน
คณะ เศรษฐศาสตร์ ทนของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จำนวน 8 ทน คิดเป็นร้อยละ 7.8 ของ
อาจารย์ในคณะ แต่อย่างไรก็ดี คณะ เศรษฐศาสตร์ก็ยังได้รับการสนับสนุนทุนอาจารย์จากองค์การ
หรือมลนิธิอื่น ๆ เช่น อัสเวสเซ็นเตอร์ มลนิธิอื่น ๆ ฯลฯ นอกจากนี้ คณะ เศรษฐศาสตร์มีอาจารย์ที่
ศึกษาปริญญาในระดับสูงด้วยทส่วนตัวเป็นจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3 ของอาจารย์
ในคณะ

สำหรับรายชื่ออาจารย์ที่ได้รับทุนมูลนิธิร็อกเกิ้ลเพลเลอ ไปศึกษาต่อระดับปริญญา-เอก
จำนวน 29 คน ดังนคือ

1. กฤติยา	ดติรังสรรค์สุข	
2. ไชศรี	คนจริง	Ph.D. (Minnesota)
3. โฆษะ	อารียา	Ph.D. (Pittsburgh)
4. จีระ	หงส์ลดาารมณ	Ph.D. (Washington)
5. เจิมศักดิ์	ปันทอง	Ph.D. (Stanford)
6. ชศรี	มณพฤกษ์	
7. ฌรงคชัย	อัครเสนีย์	Ph.D. (Johns Hopkins)
8. ดาว	มงคลสมัย	Ph.D. (Cornell)
9. สมณิก	ทับพันธ	Ph.D. (Minnesota)
10. ไตรรงค์	สวารณศิริ	Ph.D. (Hawaii)
11. ทวี	หมนนกร	Ph.D. (Middle)
12. นิมิตร	นนทพันธาวาทย์	Ph.D. (Purdue)
13. พรพมล	สันตมณรัตน	M.A. (U.P.)
14. พรายพล	คัมทรพย	Ph.D. (Pennsylvania)
15. พบลย	ลมประภทร	Ph.D. (Illinois)
16. กานพศ	นธประภา	
17. ภิรมณ	จนถาวร	(UP)
18. มาดี	วีระภิจพานิช	(UP)
19. ลล	โกศยยานนท	Ph.D. (Oregon)
20. วรณศิริ	นยวิทต	
21. วรารณ	ศภจรรยา	M.A. (UP)
22. วิโลารณ	วณณนธก	Ph.D. (Pennsylvania)
23. ศรบรรณ	เนาภนสข	M.A. (John Hopkin)
24. สมลภษณรัตน	วณนวิทกร	Ph.D. (Washington)
25. สมศักดิ์	แตมบญเลิศชัย	Ph.D. (Duke)
26. สาวิตตรี	กาญจนกฤษร	Ph.D. (Pittsburgh)
27. สพน	จนอนนตธรรม	Ph.D. (Oregon)
28. อภชัย	พนธเสน	Ph.D. (Vanderbilt)

ที่มา : คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

จากจำนวนอาจารย์ที่ได้รับทุนการศึกษาไปศึกษาต่อระดับปริญญาโท ปริญญาเอก จาก ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นสัดส่วนมากกว่าประเทศอื่น โดยสภาพการแสดงให้เห็นว่า อิทธิพล ต่างประเทศที่มีต่อแนวคิดกระบวนการสอนในคณะ เศรษฐศาสตร์ ได้พอสมควร

นอกจากนี้ ยังมีอาจารย์ชาวต่างประเทศที่มาปฏิบัติราชการในคณะ เศรษฐศาสตร์ ตาม โครงการความช่วยเหลือจากมูลนิธิร็อกกเฟลเลอร์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เศรษฐศาสตร์ ให้มี ความทัดเทียมมหาวิทยาลัยต่างประเทศ ดังที่ ดร. บัวย อังภากรณีย์ รายงานต่อที่ประชุมผู้แทนหน่วย งานต่าง ๆ เพื่อการเจรจา กับผู้แทนมูลนิธิร็อกกเฟลเลอร์ ครั้งที่ 1/2512 เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2512 ณ ห้องประชุม 1 สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ ความว่า

สำหรับคณะ เศรษฐศาสตร์ มูลนิธิได้ช่วยเหลือให้นักไปทางส่งอาจารย์ไปศึกษา โดย มากส่ง ไปสหรัฐอเมริกาหรือบางคนส่ง ไปฟิลิปปินส์ เนื่องจากมูลนิธิเคยช่วยเหลือฟิลิปปินส์ มาเป็นเวลากว่า 10 ปีแล้ว จำนวนอาจารย์ที่ส่ง ไปเรียนปริญญาโทและเอก รวมทั้งสิ้น ประมาณ 20 คน ขณะนี้กลับมาแล้ว 2 คน ทางคณะ ได้เสนอว่าใครจะ เร่งมือในการ ผลิตอาจารย์มากกว่าการส่งอาจารย์มาประจำ เพราะจำนวนทุนการศึกษา 3 ทุนเทียบ ได้กับค่าใช้จ่ายของอาจารย์ต่างประเทศเพียง 1 คน อาจารย์ต่างประเทศที่มูลนิธิส่ง มาประจำขณะนั้น 4 คนครึ่ง ที่เรียกว่า ครึ่งหนึ่ง เพราะอาจารย์มอบแบ่ง ไปช่วยทำงาน ทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ด้วย ตามที่ประมาณไว้ จำนวนอาจารย์ที่ส่งเข้ามาจะ สูงขึ้นและคงที่แล้วจึงค่อย ๆ ลดลง เมื่ออาจารย์ไทยเดินทางกลับจากต่างประเทศ (รายงานการประชุมผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการเจรจา กับผู้แทนมูลนิธิร็อกกเฟลเลอร์ 2512: 4)

สำหรับรายชื่ออาจารย์ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศที่มลินธิฯ ส่งมาปฏิบัติงานประจำที่
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีรายนามตามตารางรวมไว้ดังนี้

1. George E. Delehanty	Ph.D. (MIT)
2. Fumihiko Adachi	M.A. (Hitotsubashi)
3. Hans V. Luther	Ph.D. (Bielefeld, West Germany)
4. Kunio Yoshibara	Ph.D. (California Berkeley)
5. Atsuchi Murakmi	M.A. (Kobe)
6. ZPPEI YAMAZAWA	Ph.D. (Chicago)
7. Micheal Douglass	M.A. (Hawaii)
8. James L. Murphy	Ph.D.
9. K. Laurance Chang	Ph.D.
10. Joseph D. Coppock	Ph.D. (Columbia)
11. James C. Ingram	Ph.D. (Cornall)
12. William A. Mc Cleary	Ph.D.
13. David W. Maxwell	Ph.D.

- ที่มา : 1. บันทึกคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ สร2207/725
ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2510 ถึงเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ
เรื่อง Dr. Maxwell
2. บันทึกคณะเศรษฐศาสตร์ ที่ 193/2512 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2512
เรื่อง มลนิธิรอกกเฟลเลอส่งศาสตราจารย์มาช่วยปฏิบัติราชการประจำ
คณะเศรษฐศาสตร์

จากการที่มีผู้เชี่ยวชาญศาสตราจารย์จากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาเข้ามาปฏิบัติงานประจำที่คณะเศรษฐศาสตร์ ทั้งในการฝึกอบรมอาจารย์ สอน และปรับปรุงหลักสูตร ย่อมมีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนการสอนในคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ส่วนคณะเศรษฐศาสตร์ จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การดำเนินการเกี่ยวกับอาจารย์มิได้มีโครงการผลิตอาจารย์อย่างเป็นระบบ หรือขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ เหมือนเช่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แต่มหาวิทยาลัยก็ให้การสนับสนุนถอดถอนการศึกษาปริญญาในระดับสูงในต่างประเทศ ตามความสามารถและความสนใจของอาจารย์ (ศรวงค์ สมิตร์, สัมภาษณ์) การเปิดโอกาสให้อาจารย์ในคณะเศรษฐศาสตร์ไปอบรมภาษาอังกฤษเตรียมสอบทุนต่าง ๆ ก็เป็นแนวทางหนึ่งที่มหาวิทยาลัยใช้เป็นแนวทางสนับสนุนอาจารย์ในคณะที่จัดตั้งใหม่ อย่างไรก็ตาม อาจารย์ประจำคณะส่วนหนึ่งก็เคยไปอยู่ในภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีและภาควิชาการคลัง คณะรัฐศาสตร์ ซึ่งโอนย้ายมาสังกัดคณะเศรษฐศาสตร์ ซึ่งก็เป็นอาจารย์ที่มคอวติระดับปริญญาโท-เอก จากมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ และในขณะเดียวกันก็รับอาจารย์ใหม่สำเร็จมคอวติระดับปริญญาโท-เอกจากต่างประเทศ จนกระทั่งขณะนั้นอาจารย์รวมทั้งสิ้น 68 คน วติปริญญาโท 32 คน วติปริญญาเอก 36 คน รายละเอียดตามตารางจำแนกตามประเทศที่สำเร็จการศึกษาเปรียบเทียบกับจำนวนอาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบคุณภาพอาจารย์คณะ เศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
และคณะ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

หน่วย : คน

ประเทศศึกษา	ปริญญาโท		ปริญญาเอก		รวม		รวม
	จุฬา	ธรรมศาสตร์	จุฬา	ธรรมศาสตร์	จุฬา	ธรรมศาสตร์	
สหรัฐอเมริกา	10	7	22	35	32	42	74
ฟิลิปปินส์	2	11	-	1	2	12	14
ออสเตรเลีย	1	1	2	1	3	2	5
ญี่ปุ่น	2	1	1	1	3	2	5
เนเธอร์แลนด์	2	1	2	-	4	1	5
ฝรั่งเศส	-	1	2	-	2	1	3
อังกฤษ	3	1	5	-	8	1	9
เยอรมัน	-	-	2	-	2	-	2
สวีเดน	2	-	-	-	2	-	2
ไทย	3	9	-	-	3	9	12
อื่น ๆ (ไม่ระบุ)	7	2	-	-	7	2	9
รวม	32	34	36	38	68	72	140

ที่มา : กองการเจ้าหน้าที่ ทบวงมหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 14 พบว่า จำนวนอาจารย์คณะ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์สำเร็จปริญญาโท/เอก จากสหรัฐอเมริกา มีจำนวนมากที่สุด คือ 74 คน จากจำนวนทั้งสิ้น 140 คน ซึ่งเป็นจำนวนมากกว่าครึ่งของอาจารย์คณะ เศรษฐศาสตร์ ทั้งสองมหาวิทยาลัย ดังนั้นการที่อาจารย์ผู้สอนในคณะ เศรษฐศาสตร์สำเร็จการศึกษาทั้งปริญญาโท และ เอกจากสหรัฐอเมริกา ย่อมไม่สามารถหลีกเลี่ยงการเลียนแบบแนวความคิดการเรียน การสอนทฤษฎีตะวันตก ทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์เหล่านั้นมีประสบการณ์ในสภาพแวดล้อมของกรอบ ความคิดทฤษฎีที่ใช้อยู่ในสหรัฐอเมริกา ดังที่ศุภชัย พานิชภักดิ์ กล่าวไว้

การศึกษาเศรษฐศาสตร์ด้วยการใช้ตำราจากต่างประเทศส่วนใหญ่ และสอนโดย
 อาจารย์ที่ได้รับการศึกษาระดับสูงจากต่างประเทศ ย่อมจะหลีกเลี่ยงไม่พ้นที่จะเกิด
 ปรากฏการณ์ของความพยายามลอกเลียนแบบขึ้น การศึกษานับเป็นกระบวนการที่ทำให้
 ผลของการลอกเลียนแบบฝังตัวอยู่ได้ลึก และแก้ไขได้ยากหากไม่มีการเปลี่ยนแปลง
 หลักสูตรและวิธีการสอน (ศุภชัย พานิชภักดิ์ 2524: 4)

ตำรา

อาจารย์ผู้สอนวิชาเศรษฐศาสตร์ในยุคการพัฒนาประเทศแบบตะวันตกนี้ เป็นคณาจารย์
 ชาวไทยที่มีโอกาสเดินทางไปศึกษาต่อปริญญาโท/เอก ได้สำเร็จการศึกษา แล้วกลับมาเป็นอาจารย์
 ในคณะเศรษฐศาสตร์มากขึ้น แต่การเรียนการสอนวิชาเศรษฐศาสตร์สำหรับนักศึกษาไทยก็ยังมี
 อุปสรรค เพราะตำราส่วนใหญ่ยังเป็นภาษาอังกฤษ ตำราภาษาไทยยังมีจำนวนน้อย ดังที่คณบดี
 คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวกับหนังสือประชาธิปไตย ความว่า

ปัญหาที่ยากในการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์ในเมืองไทย ก็คือ ผู้ศึกษามองความรู้
 ภาษาดังประเทศไม่เพียงพอ จึงเป็นอุปสรรคสำคัญอย่างมาก เพราะการที่จะเรียน
 วิชาเศรษฐศาสตร์ให้ทันต้องอ่านตำราต่างประเทศได้ รวมทั้งบทความต่าง ๆ ด้วย
 โอกาสที่ประเทศไทยจะมีการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์อย่างมีมาตรฐานทัดเทียมกับ
 ต่างประเทศ ถ้าหากไม่เสียเปรียบด้านภาษาแล้ว ด้านสติปัญญาของนิสิตนักศึกษาไทยก็
 จะมีโอกาสทัดเทียมกับนักศึกษาต่างประเทศได้ (ประชาธิปไตย 20 ตุลาคม 2513)

ดังนั้น จึงได้มีการผลิตตำราหรือหนังสือทางด้านเศรษฐศาสตร์ในขณะนี้เป็นจำนวนมากขึ้นตามลำดับ
 และมีการกระจายครอบคลุมไปทุกหมวดวิชาเศรษฐศาสตร์ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 จำนวนหนังสือตำราเศรษฐศาสตร์ในคพัฒนาประเทศแบบตะวันตก

หมวดวิชา	2507-2512	2513-2523
1. เศรษฐศาสตร์และ เศรษฐศาสตร์ทั่วไป	7	31
2. เศรษฐศาสตร์มหภาค	5	32
3. เศรษฐศาสตร์จุลภาค	9	38
4. ประวัติแนวคิดทาง เศรษฐกิจ	2	21
5. ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ	2	17
6. ระบบเศรษฐกิจและ เศรษฐกิจเปรียบเทียบ	1	5
7. เศรษฐศาสตร์การเมือง	-	6
8. เศรษฐศาสตร์พัฒนา	7	30
9. สถิติเศรษฐศาสตร์/เศรษฐมิติ	-	13
10. เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร	3	47
11. ภาษีอากรและการคลัง	10	53
12. เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ	2	34
13. เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม	2	10
14. เศรษฐศาสตร์การจัดการ	-	7
15. เศรษฐศาสตร์การเกษตร	4	50
16. เศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม	-	2
17. เศรษฐศาสตร์การพัฒนาชนบท	-	4
18. เศรษฐศาสตร์แรงงาน	-	29
19. เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์	-	4
20. เศรษฐศาสตร์การศึกษา	-	5
21. เศรษฐศาสตร์ขนส่ง	1	5
22. ภูมิเศรษฐศาสตร์	3	13
23. เศรษฐศาสตร์ภูมิภาค	-	6
24. เศรษฐศาสตร์วิศวกรรม	-	4
25. เศรษฐศาสตร์สาธารณะ	-	9
26. เศรษฐศาสตร์ประเทศต่าง ๆ	-	6
รวม	58	481

ที่มา : คำนวณจากบรรณานุกรม ของคุณวลวิ สุธรรมวงศ์

จากตารางจะพบว่า ตำราเศรษฐศาสตร์ภาษาไทยในช่วงปี 2513-2523 มีจำนวนเล่ม
 สูงชันมาก เมื่อเปรียบเทียบกับตำราที่เกิดขึ้นในยุคนั้น 2501-2512 และมีครอบคลุมทุกหมวด
 วิชาเศรษฐศาสตร์ถึง 26 หมวดวิชา และมีตำราเพิ่มขึ้นมาอย่างไม่เคยมีในยุคนั้นก่อนหน้านั้น เช่น
 ตำราทางด้านเศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์ เศรษฐมิติ ประวัติแนวคิดทางเศรษฐกิจ เศรษฐศาสตร์
 การเมือง เป็นต้น แต่ตำราที่เกิดขึ้นมากมายนั้น ส่วนใหญ่ยังเป็นตำราที่อาจารย์ผู้สอนวิชา
 เศรษฐศาสตร์ได้แปลจากตำราต่างประเทศมากกว่าการแต่งตำราขึ้นเอง ดังข้อความ

การสอนวิชาเศรษฐศาสตร์ในมหาวิทยาลัยรามคำแหงนั้น ส่วนใหญ่อาจารย์ผู้สอน
 มักจะมุ่งในการแปลตำราจากต่างประเทศมากกว่าการแต่งตำราขึ้นมาเอง ไม่ว่าจะ
 เป็นด้วยเหตุผลหรือข้อจำกัดใด ๆ ก็ตาม ซึ่งการกระทำดังกล่าวนี้ทำให้การศึกษาวิชา
 เศรษฐศาสตร์กลายเป็นวิชาที่เลื่อนลอย ไม่ผูกพันกับสังคมไทยและเป็นวิชาการที่น่าเบื่อ
 เพราะห่างไกลจากความเป็นจริง ผู้สอนมักจะมุ่งสอนตามตำราโดยไม่ยกเหตุการณ์ที่
 เกิดขึ้นในปัจจุบันเข้าเปรียบเทียบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเหตุผลทางการเมือง เสรีภาพ
 ทางวิชาการที่ถกปิดกัน หรือความกลัวของอาจารย์ผู้สอนเอง
 (สมชาย สุวรรณบรรณ 2523: 2)

แต่การใช้ตำราที่แปลจากตำราตะวันตกก็ยังเป็นวิธีการสอนที่สำคัญของวิชาหลักเศรษฐศาสตร์พื้นฐาน
 คือ หลักเศรษฐศาสตร์ 1-2 (ศ 201 ก, ข) ของคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 ซึ่งเป็นวิชาพื้นฐาน

สำหรับการสอนระดับปริญญาตรีทางเศรษฐศาสตร์ สอนโดยอาจารย์เดือน บนนาค และ
 อาจารย์เดือน บนนาค ได้ใช้ตำราเศรษฐศาสตร์ของ Paul A. Samuelson เป็นหลัก โดยได้
 แปลเป็นตำราภาษาไทยให้นักศึกษาอ่าน ซึ่งท่านได้ให้เหตุผลของการใช้ตำราของแซมมวลสันไว้ใน
 คำนำของหนังสือ ดังนี้

1. นับตั้งแต่ พ.ศ. 2501 เป็นต้นมา ข้าพเจ้าสอนหลักเศรษฐศาสตร์ตาม

Professor Paul A. Samuelson textbook: Economics: An introductory
 analysis ซึ่งข้าพเจ้าได้ติดตามมาตั้งแต่ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 จนถึงเวลานี้เป็นฉบับพิมพ์
 ครั้งที่ 7 แล้ว ที่ข้าพเจ้าขอสอนตามหนังสือนี้ เพราะ เป็นหนังสือมหาวิทยาลัยอเมริกัน
 เกือบทุกแห่งใช้และเป็นหนังสือที่ได้รับการแปลออกเป็นภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน
 อิตาลี สเปน โปรตุเกส อาหรับ ถึงท่านแซมมวลสันกับบริษัทการพิมพ์แมคกรอฮิลล์จะ
 อนุญาตให้ข้าพเจ้าแปลเพื่อใช้ในการสอนได้ และการแปลคราวนี้เป็นครั้งที่สอง แต่
 ความรู้ในภาษาอังกฤษของข้าพเจ้านั้นน้อย ฉะนั้น คำแปลใหม่นี้ก็ยังไม่อาจทำให้ท่าน
 เข้าใจความคิดเห็นของท่านแซมมวลสันได้ลึกซึ้ง จะอย่างไร ตั้งแต่ฉบับพิมพ์ครั้งแรก.

ท่านแซมมวลชันกับคณะก็ได้ทำ Study Guide เพื่อทดสอบความเข้าใจของท่านผู้อ่านตามหลักที่ได้เรียนมาจากหนังสือ ฉะนั้น หนังสือ Study guide จึงเป็นประโยชน์มากซึ่งท่านต้องมีไว้อ่าน (เดือน บนนาค 2510: คำนำ)

และจากแนวการสอนวิชาหลักเศรษฐศาสตร์ 1-2 ในหนังสือคู่มือนักศึกษามหาวิทยาลัยประจำปี 2510 กำหนดให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนวิชาหลักเศรษฐศาสตร์ 1-2 (ศ 201 ก,ข) อ่านหนังสืออ้างอิงเพื่อประกอบการเรียนเป็นตำราของนักเศรษฐศาสตร์ชาวอเมริกัน ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. Economics: Introductory Analysis by Paul A. Samuelson 1964
2. Economics: An Introduction to Analysis and Policy by George Leland Bach 1964
3. Economics: Principle Problems and Policies by Campbell R. Mr. Connell 1963
4. Economics: Principle of Economics by Ferguson and J. Kreps 1965
5. Economics: A General Introduction by Lloyd Renolds 1963

การที่ อาจารย์เดือน บนนาค กำหนดให้อ่านตำราภาษาอังกฤษหลายเล่ม เนื่องจากเพื่อประโยชน์แก่นักศึกษาได้เรียนวิชาหลักเศรษฐศาสตร์แตกฉานและมีความรู้กว้างขวางมากขึ้น โดยกล่าวว่า

การจะหาความรู้เพียง "หลักเบื้องต้น" ของเศรษฐศาสตร์จากหนังสือเล่มเดียว แม้ว่าจะเป็นหนังสือของพิมพ์ดีดเสียง ใดดัง ก็ไม่อาจได้ความรู้กว้างขวาง ถึงผู้เขียนแต่ละคนจะวาง โครงเรื่องและบรรจุ เขียนอธิบายให้กะทัดรัดชัดเจน โดยหวังจะให้อ่านได้โดยไม่มีเบื่อ แต่ผู้อ่านหลายคนก็อาจเห็นว่า บางข้อความยังไม่ชัดเจนหรือยืดยาด ฉะนั้น จึงมีผลเขียนหลักเศรษฐศาสตร์ให้เป็นหนังสือเล่มใหม่ขึ้น เพื่อให้ดีกว่าเล่มเก่าเสมอ และทุกฉบับที่พิมพ์ขึ้นมาใหม่ก็ได้รับการแก้ไขปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไปอีก (เดือน บนนาค 2510:2)

การสอนวิชาเศรษฐศาสตร์ของ เดือน บนนาค จะเป็นลักษณะการบรรยายเป็นหลัก (Descriptive) ทั้งเศรษฐศาสตร์จุลภาค และมหภาค เนื่องจากท่านเป็นนักวิชาการที่ค้นคว้ามาก และอาจใส่แต่กพยายามหาความรู้ แปลตำราโดยเฉพาะทางด้านเศรษฐศาสตร์ โดยท่านได้ยึดแนวการบรรยายหนังสือเศรษฐศาสตร์เบื้องต้นของพอล เอ แซมมวลชัน (Paul A. Samuelson) นักเศรษฐศาสตร์ชาวอเมริกัน การบรรยายของอาจารย์เดือน บนนาค มักจะอ้างอิงแซมมวลชันบ่อยครั้งที่สุด ดังทศมบูรณ์ ศรีประชัย ได้กล่าวไว้

นักศึกษาเศรษฐศาสตร์รุ่นทศวรรษ 2500 คงต้องรำลึกถึงศาสตราจารย์เดือนมาก ยิ่งขึ้น เพราะ ในระยะนั้นศาสตราจารย์เดือนได้เริ่มทำคำบรรยาย "หลักเศรษฐศาสตร์" หรือที่เราเข้าใจกันในปัจจุบันว่าเป็นหลักเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น ทุกระดับจุฬาลงกรณ์และมหาคัด โดยท่านได้ดัดถ้อยแกว่งหนังสือเศรษฐศาสตร์เบื้องต้นของ พอล เอ. แซมมวลสัน (Paul A. Samuelson) เป็นแบบฉบับ ผู้เขียนไม่อาจทราบได้ว่าท่านเองเปลี่ยนแปลงแนวความคิดการศึกษาจากแนวฝรั่งเศสมาส์ของอเมริกันตั้งแต่เมื่อใด แต่สังเกตจากข้อเขียน สันนิษฐานว่าน่าจะเริ่มต้นในราวปี 2502 เพราะนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ดูเหมือนศาสตราจารย์แซมมวลสันจะเป็นบุคคลที่ศาสตราจารย์เดือนเฝ้ายามยิ่งบอยที่สุด โดยท่านลงแรงแปลงแกว่งหนังสือเล่มนี้เอง (สมบรม ศิริประชัย 2526: 10)

จากการวิเคราะห์ตำราอ่านประกอบวิชาหลักเศรษฐศาสตร์ 1-2 พบว่า ตำราดังกล่าวมีวิธีการเสนอเนื้อหาสาระวิชาเศรษฐศาสตร์เป็นแบบบรรยายเนื้อหา (Descriptive) และใช้รูปภาพ (Graphical Approach) ทั้งหมด เช่นเดียวกับวิธีการสอนของอาจารย์เดือนในห้องบรรยาย รวมทั้งตำราเขียนประกอบการสอนด้วย ดังนั้น ทางด้านการสอนวิชาหลักเศรษฐศาสตร์ในหลักสูตร มีการนำรูปแบบการสอนตามตำราอเมริกาเป็นหลัก

ในหลักสูตรปริญญาตรีเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้รับอิทธิพลตะวันตกใน 2 ลักษณะ คือ ในตัวหลักสูตรกำหนดลักษณะรายวิชาเพื่อเตรียมให้นักศึกษามีศักยภาพที่จะรับรับวิชาการเศรษฐศาสตร์หลักซึ่งจากตำราภาษาอังกฤษ ซึ่งในระหว่างนั้นตำราเศรษฐศาสตร์ที่เป็นภาษาไทยมีน้อย จึงจัดให้นักศึกษาเรียนวิชาภาษาอังกฤษในทศภาคการศึกษา ตั้งแต่ชั้นปีที่หนึ่งถึงปีที่สาม และในรายละเอียดของวิชาภาษาอังกฤษที่กำหนดจุดมุ่งหมายชัดเจนให้นักศึกษาสามารถอ่านและเข้าใจวิชาเศรษฐศาสตร์หลักซึ่งจากตำรา หรือบทความภาษาอังกฤษในลักษณะที่สองคือ ตัวหลักสูตร โดยเฉพาะการกำหนดวิชาหลักเศรษฐศาสตร์ 1-2 ซึ่งเป็นวิชาพื้นฐานของนักศึกษาเศรษฐศาสตร์เพื่อไปศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์หลักซึ่งต่อไป อาจารย์ผู้สอนได้แปลตำราของนักเศรษฐศาสตร์ชาวอเมริกันมาเป็นตำราหลักในการบรรยายข้อความหรือทฤษฎีต่างๆ และมีรูปแบบการนำเสนอแบบบรรยายเนื้อหา ทฤษฎีและการใช้รูปภาพแสดงประกอบ ตามตำราของ Bach (1964), Mc Connell (1963) Ferguson (1965) ซึ่งเป็นตำราของนักเศรษฐศาสตร์ชาวอเมริกันทั้งสิ้น ทางด้านเนื้อหาวิชามีการบรรยายหัวข้อต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในตลาดผลผลิต ซึ่งมีการแข่งขันอย่างสมบูรณ์และไม่สมบูรณ์ บทบาททางเศรษฐกิจของรัฐ การคลัง เงินรายได้และผลิตผลของชาติ การออม การลงทุน และระดับราคา การผันแปรและการคาดคะเนทางเศรษฐศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับตำราอเมริกาดังปรากฏในสารบัญตำรา Economics: An Introduction to Analysis and Policy ของ George Leland Bach (1968) ดังนี้

PART ONE	THE FOUNDATIONS OF ECONOMIC ANALYSIS, 1
	ONE ECONOMICS IN THE MODERN WORLD, 2
	TWO PRIVATE ENTERPRISE, PROFITS, AND THE PRICE SYSTEM:AN OVERVIEW, 12
	THREE ECONOMICS AS AN EMPIRICAL SCIENCE, 24
PART TWO	NATIONAL INCOME, EMPLOYMENT, AND ECONOMIC GROWTH, 37
	A. THEORY
	FOUR NATIONAL INCOME, PRODUCTION, AND PRICES, 38
	FIVE AGGREGATE SUPPLY AND AGGREGATE DEMAND, 55
	SIX THE MODERN THEORY OF INCOME, EMPLOYMENT, AND PRICES, 61
	SEVEN THE DETERMINANTS OF CONSUMPTION AND PRIVATE INVESTMENT, 74
	EIGHT MONEY, AGGREGATE DEMAND, AND THE PRICE LEVEL, 85
	NINE ECONOMIC FLUCTUATIONS AND FORECASTING, 99

บทสรุป

การพัฒนาแบบตะวันตกที่ปรากฏให้เห็น ในยุทธศาสตร์การพัฒนาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติทั้ง 5 ฉบับ ในครั้งนี้ให้ความสนใจกับอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ พิจารณาปัญหาจากตัวบ่งชี้ ทางด้านการออม การลงทุน อัตราการเพิ่มของรายได้ประชาชาติ และ กลไกของราคาซึ่งส่งผลกระทบต่อความต้องการกำลังคนที่มีความรู้วิชาการสอดคล้องกับ การพัฒนาประเทศ ทำให้มหาวิทยาลัยต้องผลิตคนให้ตรงและทันความต้องการกำลังคนของสังคม ตามแผนดังกล่าว พยายามปรับปรุงคุณภาพของการเรียนการสอนหลักสูตร ให้มีคุณภาพทัดเทียม ต่างประเทศ ด้วยความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ส่งผู้เชี่ยวชาญหรือศาสตราจารย์ทางด้าน เศรษฐศาสตร์จากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา มาปฏิบัติราชการในคณะตามวาระ ไม่น้อยกว่า 2 ปี เพื่อช่วยการสอน การฝึกอาจารย์ใหม่ รวมทั้งปรับปรุงหลักสูตร (ทวิ หนึ่งนิกัร, สัมภาษณ์) ทั้ง โดยที่เราตั้งเป้าหมายหรือคาดหวัง ให้ทัดเทียมเท่ากับมาตรฐานของตะวันตก จึงมีความพยายามที่จะ ใช้ปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการผลิตบัณฑิต ให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมาย ได้แก่ การใช้อาจารย์ชาว ต่างประเทศ หลักสูตรการสอน ตำราเนื้อหาทฤษฎีตะวันตก

หลักสูตรการสอน โครงสร้างหลักสูตรก่อนปี 2510 ของคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และหลักสูตรคณะเศรษฐศาสตร์ปี 2513 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หลักสูตรนี้ได้กำหนดเป้าหมายผลผลิตของหลักสูตรที่ชัดเจน (ขวัญใจ สมิตร์ 2530: ไม่ปรากฏ เลขหน้า) แต่กำหนดให้มีความรู้ทฤษฎีวิชาการชั้นสูงให้ทัดเทียมต่างประเทศ พัฒนาการของหลักสูตรวิชาบังคับเศรษฐศาสตร์ของคณะเศรษฐศาสตร์ทั้ง 2 แห่ง จัดหลักสูตรแบบบังคับตายตัว นักศึกษามีโอกาสเลือกเรียนสาขาวิชาเอก 3-4 สาขาเท่านั้น แต่จากการวิเคราะห์หลักสูตรวิชาบังคับทางเศรษฐศาสตร์ พบว่า หลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ในยุคนั้นให้ทันกับความก้าวหน้าทางวิชาการ ทัดเทียมมหาวิทยาลัยในประเทศที่พัฒนาแล้ว (ตะวันตก) จึงได้กำหนดระเบียบข้อกำหนดหลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตรให้เป็นแนวทางเดียวกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมีชื่อในสหรัฐอเมริกา คือ กำหนดเงื่อนไขในการเลือกวิชาพื้นฐานและวิชาบังคับทางเศรษฐศาสตร์ การกระจายรายวิชาให้มีความรู้ครอบคลุมให้เพียงพอ มีการจัดแบ่งกลุ่มวิชาใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น เช่น วิชาเศรษฐมิติ เศรษฐศาสตร์การเมือง เศรษฐศาสตร์สาธารณสุข (ศรีวงศ์ สมิตร์, สัมภาษณ์) ค่อนข้างหลากหลายในรายวิชา ซึ่งเท่ากับการรับอิทธิพลตะวันตก ผ่านทางทางโครงสร้างการกำหนดรูปแบบของการจัดหลักสูตรใหม่ เนื้อหาครบถ้วนตามการจัดหลักสูตรที่ใช้อยู่ในอเมริกา

นอกจากนี้ จากการศึกษารายละเอียดของวิชาหลักเศรษฐศาสตร์จุลภาคและมหภาค ได้รับอิทธิพลของหลักสูตรการสอนของทฤษฎีที่ใช้น้อยในมหาวิทยาลัย ในสหรัฐอเมริกามีหัวข้อ ทฤษฎีแนวคิด การเรียนการสอนที่คล้ายคลึงกัน เช่น ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค รายได้ประชาชาติ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับที่ สมชาย สุวรรณบรรณ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์เซมิตส์ เคยเสนอไว้ดังนี้

การศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์ในแต่ละสถาบัน เนื้อหาสาระหลักใหญ่ของเศรษฐศาสตร์มหภาคและจุลภาค จะไม่มีอะไรแตกต่างกันมากเพราะจำลองแบบมาโดยตรงจากตำราต่างประเทศการค้นคว้าทางด้านวิชาการยังอยู่ในขั้นเริ่มต้นและเพิ่งค้นคว้า สิ่งทศศึกษาได้รับคือ ทฤษฎีและโครงสร้างหลวม ๆ ของระบบการเศรษฐกิจที่เป็นปรากฏการณ์ของโลกทุนนิยม (สมชาย สุวรรณบรรณ 2523:3)

การสอนของอาจารย์มักอ้างอิงหรือยกตัวอย่างจากหนังสือเศรษฐศาสตร์อเมริกา หรือตำราภาษาไทยที่แปลมาจากตำราของอเมริกา ตำราของ อาจารย์เดือน บนนาค ซึ่งแปลมาจาก Samulson ได้อธิบายถึงเรื่องการคลัง หนี้สาธารณะ และยกตัวอย่างประกอบการอธิบายหนี้สาธารณะด้วยการยกตัวอย่างบริษัทเอกชนของสหรัฐอเมริกามาประกอบการอธิบายดังเช่น

A.T. & T and the U.S.A.

ในสหรัฐ บริษัท A.T. & T. ในศตวรรษนี้ได้เติบโตขึ้นมาเร็วมาก ออกหนักใหม่ขายได้เสมอ เหมือนกับว่าจะมีหนี้สินมากจนเท่าใดก็ได้ ถ้าระบบเศรษฐกิจอเมริกันมีความอดมสมบูรณ์ได้เรื่อย หนี้สินของบริษัทนั้นจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นได้เรื่อยเหมือนกัน การเงินของบริษัทนี้ และการงานก็ดำเนินไปอย่างรอบคอบ ฉะนั้น หนี้ของบริษัทนี้เสนอขายจึงมีข้อเสมอ ที่ขายได้ง่ายนั้นก็ไม่ใช่เพราะเหตุว่าบริษัทได้ใช้เงินที่มากมายสร้างโรงงานและซื้อเครื่องมือเครื่องใช้ซึ่งอาจถูกนำออกขายได้ แต่ที่จะขายให้ได้ในทันทีคงจะไม่มีผู้ใดซื้อได้ เพราะเป็นโรงงานและเครื่องมือสำหรับกิจการโทรศัพท์และโทรเลข ซึ่งบริษัทนั้นอาจนำออกขายได้แต่เพียงอย่างเดียวในท้องที่หนึ่ง ๆ นั้น หนี้สินของบริษัทนี้มากจนได้เรื่อยนั้น ก็เพราะว่าเงินที่บริษัทได้รับเป็นค่าบริการของการใช้โทรศัพท์นั้นมีจำนวนมากจนตามการเติบโตของประชากรในสหรัฐและตามการเติบโตของ GNP ฉะนั้น บริษัทจึงสามารถนำเอาเงินค่าบริการโทรศัพท์ที่บริษัทได้รับจากลูกค้ามาชำระดอกเบี้ยของหนี้และชำระหนี้ที่ครบอายุได้ ถ้าเกิดมีสงครามปรมาณ บริษัทอาจจณลงและอาจไม่มีเงินชำระดอกเบี้ยจนถึงล้มละลายก็ได้ แต่ในเศรษฐกิจที่เติบโตได้เรื่อยนั้น ย่อมไม่มีทางที่ประชาชนทุกคนจะล้มละลาย ฉะนั้นทางได้เงินของบริษัทจึงคงมีอยู่ (เดือน บนนาค แปล 2510: 631)

นอกจากนี้ ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์ ได้กล่าวถึงการเรียนการสอนทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ในมหาวิทยาลัยไทยว่า ตำราเศรษฐศาสตร์ที่ใช้สอนโดยมหาวิทยาลัยก็คือตำราเศรษฐศาสตร์ของทฤษฎีสหรัฐอเมริกา หรือเศรษฐศาสตร์ตามแนวนีโอคลาสสิก ดังนี้

ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ที่เรียนกันและสอนกันอยู่ในมหาวิทยาลัย เราจะต้องแบ่งให้ชัดเจนว่าเป็นเศรษฐศาสตร์ประเภทใด เราจะเรียกรวม ๆ กันว่า เศรษฐศาสตร์หรือทฤษฎีเศรษฐศาสตร์เลย ๆ ต่อไปไม่ได้แล้ว ตัวอย่างเช่น ตำราเศรษฐศาสตร์ของ Samulson ที่แท้จริงแล้วต้องเรียกว่า "ตำราเศรษฐศาสตร์ของทฤษฎีสหรัฐอเมริกาในศตวรรษที่ 20" หรือตำรา "เศรษฐศาสตร์จุลภาค" ก็เช่นเดียวกัน ที่แท้จริงเราต้องเรียกว่า ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์นีโอคลาสสิกระดับจุลภาคเบื้องต้น การเรียก "เศรษฐศาสตร์" เลยๆ จะทำให้เกิดความเพี้ยนว่า นีโอเศรษฐศาสตร์ทั้งหมดทั่วโลกมีแนวคิดแห่งเดียวเท่านั้น (ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์ 2523: 9)

ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลที่ว่า ตำราเศรษฐศาสตร์ภาษาไทยยังมีจำนวนน้อย ทยอยก็เป็นตำราที่แปลมาจากตำราของอเมริกาที่เป็นทฤษฎีและแพร่หลายอยู่ในขณะนี้

จากข้อมูลอาจารย์สอนวิชาเศรษฐศาสตร์ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เกือบทั้งหมดผ่านการศึกษาระดับปริญญาโท/เอกจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในสหรัฐอเมริกา โดยส่วนหนึ่ง ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิหรือองค์การระหว่างประเทศนั้นๆ การเรียนการสอนของ อาจารย์ จึง เป็นไปตามประสบการณ์ที่ได้รับและ เรียนรู้ในสภาพแวดล้อมของอเมริกาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรการสอนเศรษฐศาสตร์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ได้รับอิทธิพลของการเรียนการสอนที่ใช้อยู่ในสหรัฐอเมริกา โดยผ่านมาจากผู้สอนและตำราที่ใช้สอน หรือกำหนดให้นักศึกษาอ่านประกอบการเรียนในวิชานั้นๆ